

70/
79

AUTOPORTRET
W SZTUCE
ROSYJSKIEJ
I RADZIECKIEJ

MINISTERSTWO KULTURY ZSRR • MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI PRL

AUTOPORTRET
W SZTUCE ROSYJSKIEJ
I RADZIECKIEJ

kwiecień 1979 • Centralne Biuro Wystaw Artystycznych Warszawa „Zachęta”

maj 1979 • Muzeum Narodowe Poznań

Wystawa „Autoportret w sztuce rosyjskiej i radzieckiej” jest w pewnym sensie unikalna. Nigdy dotąd badacze nie podjęli się zadania odtworzenia ogólnego obrazu powstania i rozwoju tej swoistej odmiany portretu jako odrębnej formy wypowiedzi artystycznej.

Na wystawie przedstawiono malarskie autoportrety poczynając od XVIII wieku do naszych dni.

Prezentuje się widzowi galeria obrazów znakomitych mistrzów przeszłości, których dobrze znane nazwiska stanowią chlubę rosyjskiej kultury, oraz naszych współczesnych — radzieckich artystów; jawią się postacie zapomnianych malarzy, których sztuka pomaga niekiedy w subtelniejszym odczuciu atmosfery różnych epok.

Już sama możliwość zobaczenia tak obszernego i reprezentatywnego zestawu twórców rosyjskich dwu stuleci w bezpośrednim obok siebie sąsiedztwie, obserwowania jak każdy z nich wyglądał, co sobą reprezentował jako osobowość — czyni wystawę autoportretu zjawiskiem nader wyjątkowym.

Jest rzeczą oczywistą, że jej wartość i znaczenie nie ograniczają się tylko do tego. Zawiera ona bogaty materiał dla postawienia i przebadania szeregu ogólniejszych problemów sztuki i pytań związanych ze specyfiką portretu.

Portret jest jednym z trudniejszych zagadnień malarskich. Przy pozornej łatwości zadania portrecisty — utrwalenia wizerunku znajdującego się przed nim konkretnego człowieka — portretowanie jest sztuką skomplikowaną i nie każdemu posiadającemu znajomość profesji artyście dostępną, gdyż „skopiowanie modelu” w całej jego naturalności, nie oznacza jeszcze namalowania portretu. „...Inną sprawą jest przedstawienie prawdy zewnętrznej oblicza spokojnie siedzącego przed portrecistą człowieka, która jawi się artyście w danym momencie — pisał Hegel — a zupełnie inną sprawą jest umiejętność zobrazowania jestestwa człowieka”.

Ta umiejętność uchwycenia „jestestwa człowieka” i dania przezeń możliwości odczucia duchowego klimatu czasu, stanowi istotny sens sztuki portretowania.

Proces powstawania portretu to proces poznania, wyobrażenia osobowości z punktu widzenia takich lub innych postaw etycznych i estetycznych. W każdej epoce istniały własne wyobrażenia o godności i wartości człowieka, swoiste pojmowanie piękna i każ-

da z nich tworzyła własne formy portretowe tym ideałom odpowiadające.

Wszystko to odnosi się w równym stopniu do autoportretu, jakkolwiek ten ostatni stanowi specyficzną odmianę portretu. Jego wyjątkowość polega na bezpośrednim nawiązaniu dialogu artysty z widzem. Zawiera niejako rezultat samopoznania i samooceny jednostki. Jest to monolog artysty o różnorodnym charakterze: spowiedzi, deklaracji, gorącego wyznania, autoironii, uroczystego potwierdzenia lub spokojnego opowiadania. Niezmienny pozostaje zawsze temat wypowiedzi „o czasie i o sobie”. Ponieważ artysta uzmysławia swoje credo artystyczne, jego autoportret wyraża nie tylko racje danej jednostki, lecz także określone koncepcje estetyczne epoki. Zawiera odpowiedź na pytanie o miejsce artysty (także jego sztuki) w społeczeństwie i jego relacje z otaczającym światem.

Dlatego wystawa autoportretu zaznajamiając odbiorcę z wieloma rosyjskimi i radzieckimi artystami ma obszerniejszy zakres. Przedstawia obraz rozwoju sztuki w jej stosunku do rzeczywistości Rosji w szerokim aspekcie historycznym.

Wiek XVIII - I połowa XIX wieku

Fiodor A. BRUNI (1799—1875)

Malarz historyczny, portrecista, twórca malarstwa religijnego i dekoracyjnego. Był synem malarza włoskiego. Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1809—1818) u prof. W. K. Szebujewa i in. Mieszkał w Rzymie, gdzie zbliżył się do kręgu dworskiego księżny Zinaidy Wołkońskiej (1819—1835). W 1834 r. został członkiem Akademii. W Rzymie pracował nad obrazem „Miedziana żmija” (1838—1841). W 1845 r. powrócił do Petersburga. W latach 1849—1864 był kustoszem malarstwa w zbiorach Ermitażu, przyczynił się wydatnie do wzbogacenia zbiorów. Wykonywał prace dla soboru św. Izaaka. Był wykładowcą Akademii Sztuk w Petersburgu (1836—1871), od 1836 r. — profesor, a w latach 1855—1871 rektor. W 1866 r. mianowany kierownikiem Wydziału Malarstwa Ściennego Akademii Sztuk. Członek honorowy Akademii Sztuki w Mediolanie i Bolonii, honorowy profesor Akademii św. Łukasza w Rzymie oraz Akademii Sztuki we Florencji.

Autoportret, 1848, ol. pł., 71,5 × 58,2

po prawej u dołu podpis: B. Na odwrociu dopisek: Fiodor Antonowicz Bruni

wł. Galerii Tretiakowskiej nr inw. 9245 (nabyty w 1927 r. z Galerii Cwietkowskiej)

Karol P. BRIUŁŁOW (1799—1852)

Malarz scen historycznych i rodzajowych, portrecista. Syn członka Akademii twórcy „rzeźby ornamentальной” P. I. Briułło, młodszy brat architekta A. P. Briułłowa. Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1809—1821). Jako stypendysta Towarzystwa Popierania Artystów przebywa we Włoszech (od 1822), gdzie powstaje jego obraz „Ostatni dzień Pompejów” (1830—1833) nagrodzony w Paryżu Grand Prix. W roku 1835 przyłączył się do ekspedycji W. P. Dawydowa i odbył podróż po Gre-

cji i Turcji. Pod koniec 1835 r. przyjechał do Moskwy. W latach 1836—1849 mieszkał w Petersburgu, gdzie powstały jego znakomite portrety pisarzy, malarzy i artystów. Pracował nad malarstwem ściennym soboru św. Izaaka (1843—1847). Wykładał w Akademii Sztuk (1836—1849), od 1836 — jako profesor nadzwyczajny, a od 1846 r. — profesor zwyczajny. Z powodu choroby wyjechał w 1849 r. na Maderę. Mieszkał we Włoszech od 1850 r. Członek Akademii mediolańskiej, parmeńskiej, św. Łukasza w Rzymie i in.

Autoportret, 1834, ol. deska, 56,5 × 43

portret namalowany dla Galerii Uffizi we Florencji wł. Muzeum Rosyjskiego nr inw. Ż — 5077 (od 1902 r., ze zbiorów W. I. Rajkiewicza)

Iwan W. BUGAJEWSKI-BŁAGODARNY (1777—1869)

Malarz, grafik, portrecista, autor cyklu rysunków satyrycznych. Studiował u W. Ł. Borowikowskiego, przyjaźnił się z A. G. Wenecjanowem. W 1822 r. został członkiem tytularnym, a w 1824 r. — członkiem Akademii. Mieszkał w Petersburgu. Urzędnik Departamentu Gospodarczego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Autoportret, 1814, ol. pł., 67 × 54,7

na odwrociu sygn. i dat. piórem: 30 III 1814, poniżej rysunek palety z pędzlami, na niej podpis I. W. Bugajewskiego

wł. Galerii Tretiakowskiej nr inw. 120 (nabyty przez P. M. Tretiakowa od N. M. Smirnowa)

Wasilij S. DOBROWOLSKI (1789—1855)

Malarz, portrecista. Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1798—1809) u G. I. Ugriumowa. W 1837 r. mianowany członkiem Akademii. Mieszkał

i tworzył w Moskwie. Zatrudniony w Arsenale, w 1812 r. przewoził jego skarby do Niżnego Nowgorodu. Wieloletni główny wykładowca (do 1851 r.) Szkoły Malarstwa i Rzeźby w Moskwie, przyczynił się bardzo do jej rozwoju.

Autoportret, ol. pł., 52×43
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 181 (nabyty w 1891 r. przez P. N. Tretiakowa od N. M. Dobrowolskiej)

Paweł A. FIEDOTOW (1815—1852)

Malarz rodzajowy, portrecista, grafik. Kształcił się w I Korpusie Kadetów w Moskwie (1826—1833), po jego ukończeniu jako podchorąży skierowany do Lejbgwardii Finlandzkiego Pułku w Petersburgu, gdzie uczęszczał na kursy wieczorowe Akademii Sztuk od 1835 r. W 1843 r. dymisjonowany, całkowicie poświęca się sztuce. Studiował na Wydziale Batalistyki Akademii Sztuk (do 1844 r.) u A. M. Sauerweida. W 1847 r. został członkiem tytularnym, a w 1848 r. członkiem Akademii. Współpracował z rytownikiem E. J. Biernadskim nad cyklem rysunków „Moralno-krytyczne sceny” (1848—1849). W 1850 r. odbył podróż do Moskwy, gdzie była urządzona wystawa jego prac w domu hrabiego A. Rostopczina.

Autoportret (?), koniec lat 1840, ol. pł., 40,1×32,2
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 9304 (nabyty w 1925 r. z Galerii Cwietkowskiej — dawniej zbiory Kałasznikowych)

Andriej I. IWANOW (1775—1848)

Malarz historyczny i religijny, portrecista. Był wychowankiem moskiewskiego Domu Wychowawczego.

Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1782—1797) u G. I. Ugriumowa. Podlegał wpływowi malarza francuskiego G. F. Douagne'a. Został stypendystą Akademii Sztuk, mianowany nauczycielem rysunku (1798). W 1800 r. został członkiem tytularnym, a w 1803 r. członkiem Akademii. Mieszkał w Petersburgu. Malował obrazy dla soboru Kazańskiego (1804—1811). Członek Wolnego Towarzystwa Miłośników Piśmiennictwa, Nauk i Sztuk (od 1802 r.). Od 1798 r. wykładał w Akademii Sztuk, od 1812 — profesor, a od 1821 r. starszy profesor. Z rozkazu cara Mikołaja I zwolniony z Akademii w 1830 r.

Autoportret, ol. pł., 47,7×39,5
z lewej u dołu sygn. Andriej Iwanow
wł. Galerii Tretiakowskiej nr inw. 8014 (nabyty w 1925 r. z Muzeum Rumiancewa w Moskwie, gdzie był darem syna artysty S. A. Iwanowa)

Jermołaj D. KAMEŻENKOW (KAMJAŻENKOW?) (1760—1818)

Malarz, portrecista. Urodził się i mieszkał w Twerze na dworze biskupa. Kształcił się u malarza ikon D. Kryżowa. Aby zdobyć środki na kontynuowanie nauki objął obowiązki odźwiernego w domu bpa twerskiego w Petersburgu. Od 1778 r. uczył się w prywatnej szkole G. I. Kozłowa. Prawdopodobnie korzystał z rad D. G. Lewickiego. W 1786 r. był zwolniony z obowiązku płacenia pogłównego. W 1789 r. został członkiem tytularnym a w 1794 r. członkiem Akademii. Mieszkał i pracował w Kaszynie i Moskwie (1794—1818).

Autoportret z córką, ol. pł., 73×60,5
wł. Muzeum Rosyjskiego nr inw. 3201 (nabyty w 1939 r. od E. A. Łaczinskiej)

Oriest A. KIPRIENSKI (1782—1836)

Malarz, rysownik, portrecista. Syn chłopca pańszczyźnianego A. Szwalbego. Według istniejącej legendy jego ojcem był ziemianin, A. S. Diakonow, który go wyzwolił z chwilą urodzin i nadał nazwisko Kiprienski. Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1788—1803) u G. F. Douagne'a i G. I. Ugriumowa. Po ukończeniu studiów pozostał stypendystą Akademii. W latach 1809—1812 mieszkał i pracował w Moskwie i w Twerze. W 1812 r. mianowany członkiem Akademii. Jako protegowany carycy Elżbiety Aleksiejewny wysłany zostaje do Włoch (1816), gdzie przebywał do 1822 r. W tym roku uczestniczył w paryskim Salonie. W Paryżu zajmował się litografią. Do Rosji wrócił w 1823 r. Namalował z natury portret A. Puszkina (1827). Od 1828 r. mieszkał we Włoszech. W 1830 r. otrzymał tytuł profesora (II stopnia).

Autoportret, olej pł., 41×35,7
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. 5130 (nabyty w 1898 r. od P. G. Kisielewa)

Jakow M. KOŁOKOLNIKOW-WORONIN (1782 — połowa lat 1850)

Malarz rodzajowy, portrecista. Syn i uczeń (?) malarza M. M. Woronina-Kołokolnikowa. Mieszkał i pracował przeważnie w Ostaszkowie w gubernii Twerskiej. Znane są jego obrazy rodzajowe z lat 1820, malowane na zamówienie (?) fabrykanta ostaszkowskiego K. A. Sawina. Projektował carskie wrota soboru Objawienia Pańskiego. Miał trzech synów — malarzy: Aleksandra, Iwana i Michaiła.

Autoportret z żoną Stiepanidą Siemionową i synem Aleksandrem, późniejszym malarzem, ol. pł., 67,5×75,5
wł. Okręgowej Galerii Malarstwa w Kaliningradzie, nr inw. ż-770 (nabyty w 1937 r. od A. N. Kołokolnikowej)

Siemion F. SZCZEDRIN (1745—1804)

Malarz, rytownik, pejzażysta i dekorator. Syn żołnierza pułku Priebrazeńskiego. Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1759—1767). Stypendysta tejże Akademii przebywał we Francji 1767—1769. W Paryżu studiował pod kierunkiem F. Casanovy. W 1764 r. na polecenie Akademii wyjechał do Rzymu. Rysował z natury pejzaże z Tivoli, Neapolu, Pompejów, Sycylii i in. Po powrocie do Petersburga (1776) został członkiem tytularnym Akademii. Na zlecenie dworu malował widoki carskich zespołów pałacowo-parkowych. Wykonał panneaux w pałacach w Pawłowsku, Peterhofie, Gatchynie i Michajłowskim w Petersburgu. Od 1798 r. rektor-adiutant. Od 1799 r. kierownik kursu graficzno-pejzażowego. Jednocześnie w latach 1776—1804 prowadził kurs pejzażowy w Akademii.

Autoportret, lata 1780, ol. pł., 79,5×62,5
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. 5038 (nabyty w 1922 r. od Ł. A. Szczedriny)

Stiepan S. SZCZUKIN (1762—1828)

Malarz, portrecista, miniaturzysta, autor obrazów o tematyce religijnej. Od 1765 r. przebywał w Domu Wychowawczym w Moskwie. Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1776—1782) u G. I. Kozłowa, P. I. Sokolowa, I. A. Akimowa i D. G. Lewickiego. Stypendysta Akademii — przebywał we Francji w latach 1782—1786. Studiował u J. B. Suvée, korzystał z uwag A. Roslina. W 1786 r. zostaje członkiem tytularnym, a w 1797 r. członkiem Akademii. Od 1786 r. mieszkał w Petersburgu. Brał udział w dekoracji soboru Kazańskiego. Wykładowca w Akademii Sztuk, od 1788 r. zastąpiwszy Lewickiego został kierownikiem kursu portretowego. Kierował stypendystami Akademii nie mającymi możliwości wyjazdu za granicę (1809).

Autoportret, lata 1780, ol. pł., 69,6×62,5
na odwrociu stempel: I. A. Ch. Muzeum i dopisek
autorski: Szczukin, Stiepan Siemionowicz profesor
malarstwa, 1754—1828
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. 5028

Wasilij K. SZEBUJEW (1777—1855)

Malarz historyczny, pracował w dziedzinie malarstwa religijnego. Studiował w Akademii w Petersburgu (1782—1797), po ukończeniu studiów pozostał w Akademii jako stypendysta. W 1800 r. zostaje jej członkiem tytularnym. W l. 1803—1807 przebywał we Włoszech. Po powrocie do Rosji mieszkał w Petersburgu. W 1807 r. zostaje członkiem Akademii. Brał udział w pracach nad dekoracją soboru Kazańskiego. W 1844 r. nadzorował wykonanie dekoracji malarskiej soboru św. Izaaka. Wykładał w Akademii od 1807 r. W roku 1812 otrzymał tytuł profesora. W 1832 r. — rektora, a w 1842 r. zasłużonego rektora.

Przepowiednia. Autoportret, 1805, ol. pł., 91,5×73,5
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 11209 (nabyty w 1929 r. z Muzeum Ikon i Malarstwa im. I. S. Ostrouchowa)

Wasilij A. TROPININ (1776—1857)

Malarz, portrecista, Syn chłopca pańszczyźnianego administratora majątku hrabiego A. S. Minicha. Następnie poddany hrabiego I. I. Morkowa. Studiował jako wolny słuchacz w Akademii w Petersburgu (1798—1804). Odwołany z Akademii przez hrabiego Morkowa, mieszkał na Ukrainie we wsi Kukawka w guberni podolskiej pełniąc obowiązki służącego (1804—1812, 1818—1821). Malował portrety, uczył rysunku i malarstwa dzieci hrabiego i okolicznych

ziemian. Okresami mieszkał z rodziną hrabiego w Moskwie. W 1923 r. uzyskał wolność. W tym roku został członkiem tytularnym Akademii, a w 1821 r. jej członkiem. Od 1824 r. mieszkał w Moskwie, w 1843 r. wybrany członkiem honorowym Moskiewskiego Towarzystwa Artystycznego. Był blisko związany ze Szkołą Malarstwa i Rzeźby.

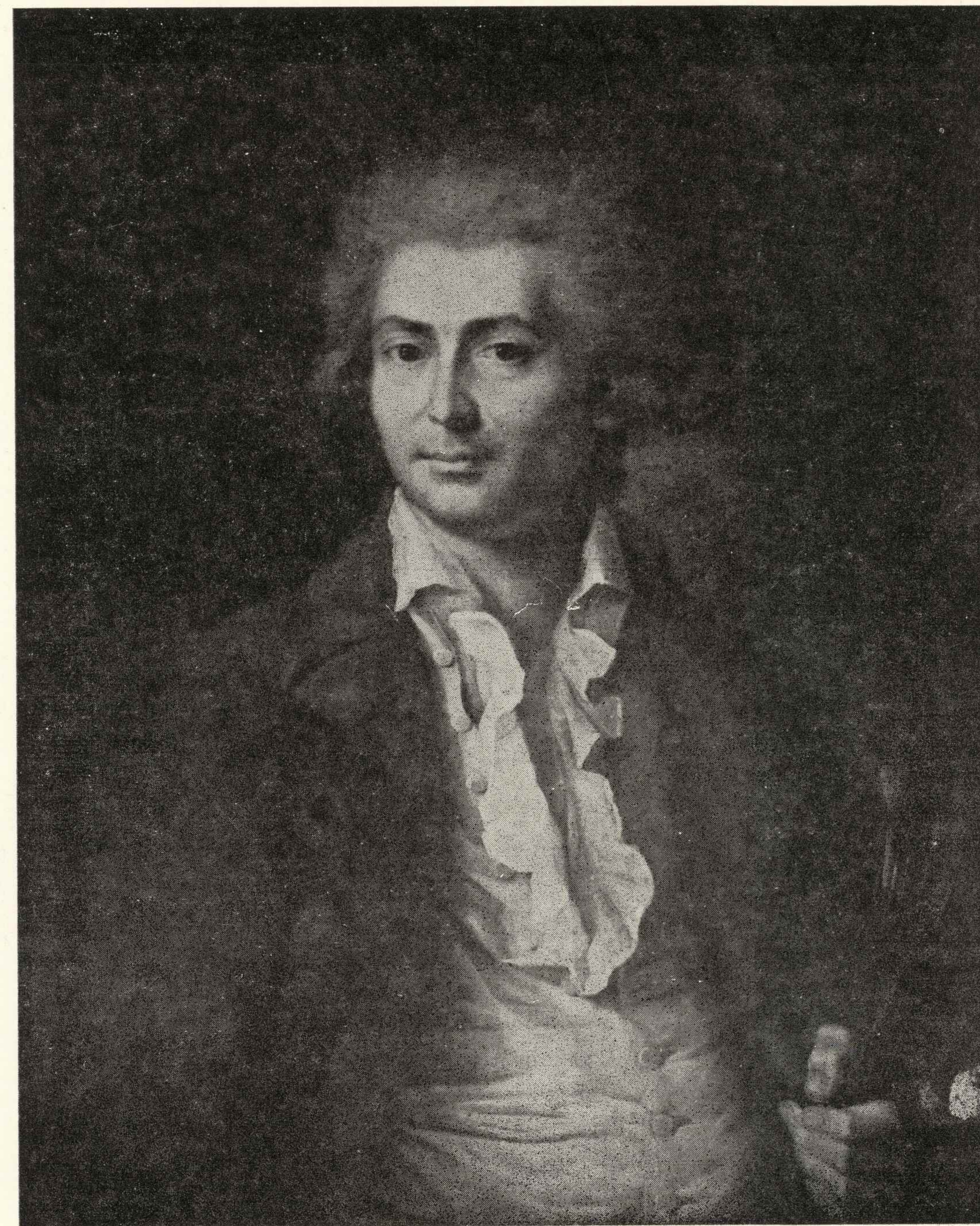
Autoportret, 1850, ol. pł., 54,5×43,5
po prawej u dołu sygn. monogram i dat. T.W. 1850
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. 3674

K. P. Briulłow
Autoportret, 1834

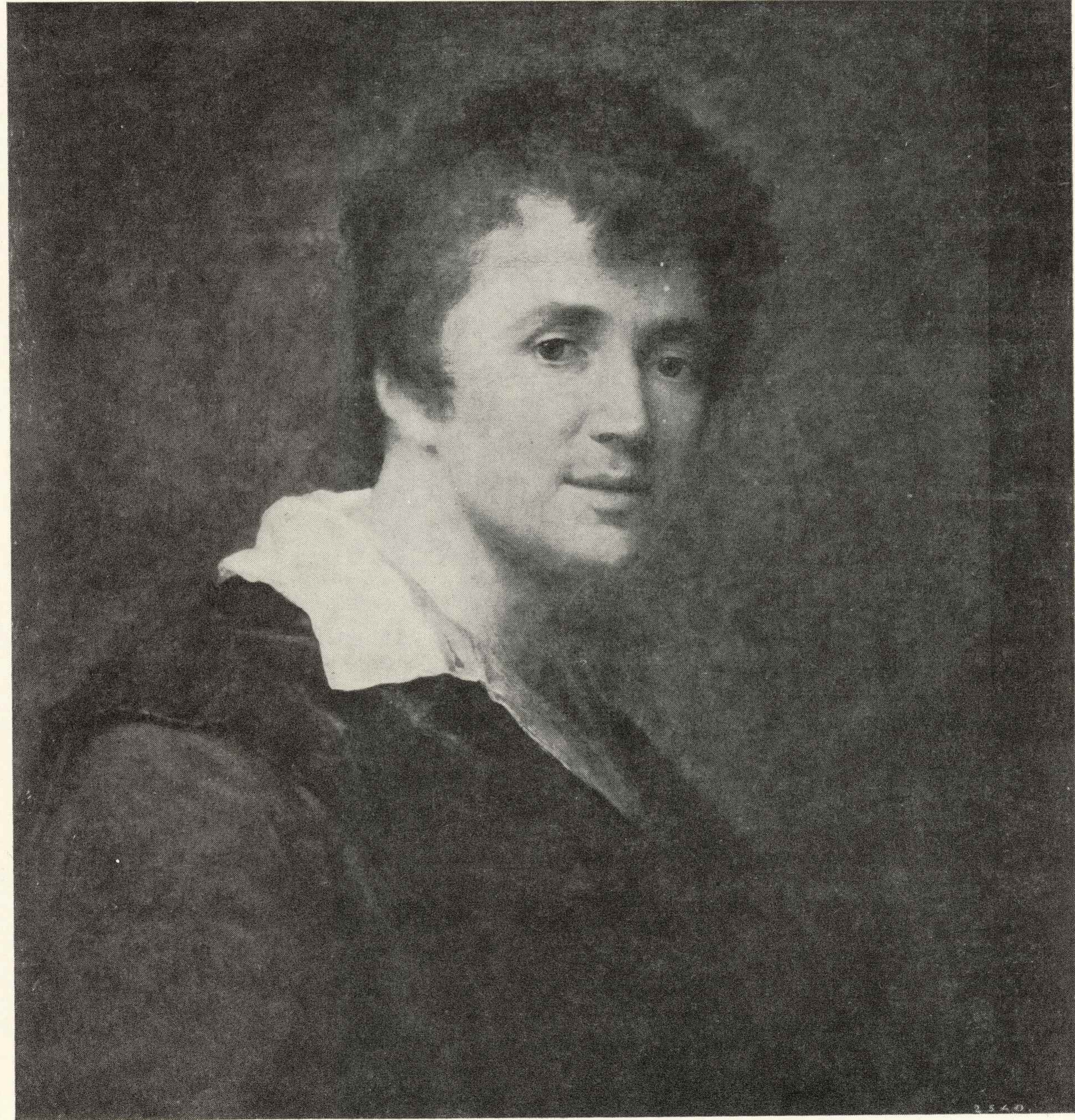

I. W. Bugajewski-
Blagodarny
Autoportret, 1814

S. F. Szczedrin
Autoportret, 1780

S. S. Szczukin
Autoportret, lata 1870

II połowa XIX wieku.

Dimitrij M. (?) BOŁOTOW (1837—?)

Malarz, portrecista. Był wolnym słuchaczem Akademii w Petersburgu (1854—1865). W 1870 r. otrzymał tytuł artysty kursu I stopnia.

Autoportret, 1866, ol. pł., 89×67

sygn. i dat. w prawym dolnym rogu: O.Bołotow 1866

wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-6876 (nabyty w 1959 r. od A. A. Własowa)

Fiodor A. BRONNIKOW (1827—1902)

Malarz, autor obrazów o tematyce historycznej, rodzajowej i religijnej, portretów, pejzaży. Malarstwa uczył się pod kierunkiem ojca malarza ikon, następnie zajmował się drzeworytem pod kierunkiem E. J. Biernadskiego w Petersburgu. Studiował w Akademii (1845—1853) u A. T. Markowa. Stypendysta Akademii w Rzymie i Paryżu (od 1854 r.). W 1863 r. otrzymał tytuł profesora. W latach 1863—1865 przebywał w Rosji a od 1865 r. we Włoszech. Od 1876 r. członek Pieriedwiżników, wystawia od 1874 r., od 1886 — członek MOŁCh.

Autoportret, ol. pł., 61×48,2

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 9163 (nabyty w 1927 r. z Galerii Cwietkowskiej)

Nikołaj N. GAY (1831—1894)

Malarz, portrecista; malował głównie obrazy o tematyce ewangelicznej, a w 1870 latach zaczerpniętej z historii Rosji. Wykonał cykl kompozycji graficznych na tematy religijne. Studiował matematykę na uniwersytetach w Kijowie i Petersburgu (1847—1850), w Akademii w Petersburgu (1850—1857) u P. W. Basina. Stypendysta Akademii we Włoszech

(1857—1860) w Rzymie, 1860—1863 we Florencji). W 1863 r. otrzymał tytuł profesora. Odbył podróże do Niemiec, Austrii, Francji (1857—1869). Mieszkał i tworzył we Florencji do 1869 r., a od 1870 r. w Petersburgu. W 1876 r. przeniósł się na chutor Iwanowski w guberni Czernichowskiej. Członek-założyciel Pieriedwiżników. W latach 1880—1890 zwolennik religijno-moralizatorskiego nauczania L. N. Tołstoja. Autor artykułów pisanych w oparciu o wspomnienia osobiste.

Autoportret, 1892, ol. pł., 65,5×52,5

sygn. i dat. po lewej u dołu: N.Ge 1893

wł. Muzeum Sztuki Rosyjskiej w Kijowie, nr inw. Ż-141 (nabyty w 1934 r. od Wszechukraińskiego Muzeum Historycznego)

Iwan N. KRAMSKOJ (1837—1887)

Malarz, rysownik, portrecista, autor dzieł o tematyce historycznej i literackiej. Studiował w Akademii Sztuk w Petersburgu (1857—1863) u A. T. Markowa, której nie ukończył. Inicjator i uczestnik „buntu 14”. Jeden z założycieli i kierownik ideowy Związku Artystów Petersburskich (1863—1870). Mieszkał i pracował w Petersburgu. W 1869 r. otrzymał tytuł członka Akademii. Odbył podróże po krajach Europy (1869, 1876, 1884), członek-założyciel Pieriedwiżników, odegrał ważną rolę w artystycznej i społecznej działalności Towarzystwa. Wykładowca w Szkole Rysunkowej OPCh (1863—1868). Autor szeregu krytycznych artykułów na temat sztuki współczesnej, pozostawił ogromną spuściznę epistolarną.

Autoportret, 1874, ol. karton, 42,5×34

sygn. i dat. po prawej u dołu: I.Kr. 1874 (litery I i K przeplecione)

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 657 (nabyty przez P. M. Tretiakowa)

Władimir J. MAKOWSKI (1846—1920)

Malarz rodzajowy, portrecista, ilustrator. Syn znanego działacza artystycznego, założyciela Moskiewskiej Szkoły Artystycznej im. E. J. Makowskiego. Studiował w Moskiewskiej Szkole Malarstwa i Rzeźby (1858—1866) u E. S. Sorokina i S. K. Zarianki. W 1853 r. otrzymał tytuł członka Akademii. Mieszkał i tworzył w Moskwie, a od 1894 r. w Petersburgu. Od 1865 r. członek MOŁCh, od 1872 — Pieriedwiżników. Wykładał w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury (1882—1894). Profesor-kierownik Wyższej Szkoły Artystycznej przy Akademii (1894—1918), rektor od 1895.

Autoportret, 1905, ol. tektura, 34,3×38,6
po lewej sygn. dat. i odautorski dopisek: W. Makowski 1905.18 kwiecień Petersburg
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 9207 (nabyty w 1927 r. z Galerii Cwietkowskiej)

Grigorij G. MIASOJEDOW (1834—1911)

Malarz. Autor obrazów o tematyce rodzajowej, historycznej i literackiej, portretów, pejzaży. Studiował w Akademii w Petersburgu (1853—1862) u T. A. Neffa i A. T. Markowa. Stypendysta Akademii w Niemczech, Hiszpanii, Francji i Włoszech (1863—1868 z przerwą). W 1870 r. zostaje członkiem Akademii. Mieszkał i pracował w Petersburgu i Połtawie. Wielokrotnie wyjeżdżał na Krym i Kaukaz. Jeden z inicjatorów i członek-założyciel Pieriedwiżników.

Autoportret, 1878, ol. pł., 94×77,5
po lewej u dołu dat. i sygn.: 1878 r. G. Miasojedow
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 26769 (nabyty w 1947 r.)

Nikołaj W. NIEWRIEW (1830—1904)

Malarz, autor obrazów o tematyce rodzajowej i historycznej, portrecista. Studiował w Szkole Malarstwa i Rzeźby w Moskwie (1851—1856) u M. N. Skotty'ego. W 1859 r. otrzymał tytuł artysty-pedagoga. Od 1881 r. członek Pieriedwiżników. Wykładał w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury (1887—1890). Mieszkał i pracował w Moskwie.

Autoportret, 1863, ol. pł., 63×55 (owal wpisany w prostokąt)
po prawej u dołu napis odautorski: Protopopowu — Niewriew, po lewej u dołu data: 1863 r.
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. ż-2523, (nabyty w 1932 r. z Galerii Tretiakowskiej)

Wasilij G. PIEROW (1834—1882)

Malarz rodzajowy, rysownik, portrecista, autor obrazów o tematyce historycznej. Studiował w arzańskiej Szkole Malarstwa u A. W. Stupina (1846—1849 z przerwami), Szkole Malarstwa i Rzeźby w Moskwie (1853—1861) u E. J. Wasiljewa, M. N. Skotty'ego, A. N. Mokrickiego i S. K. Zarianki. Stypendysta Akademii (1862—1869 do 1864 we Francji). W 1866 r. mianowany członkiem Akademii, w 1870 r. profesorem. Mieszkał i tworzył w Moskwie. W 1873 r. odbył podróż na Ural i nad Dolną Wołgę. Członek-założyciel Pieriedwiżników (uczestniczył w wystawach do 1878). Wykładał w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1871—1882). Pozostawił szereg szkiców literackich i wspomnień.

Autoportret, 1851, ol. pł., 77×59,5
po lewej u dołu sygn.: Pierow
wł. Muzeum Sztuki Rosyjskiej w Kijowie, nr inw. Ż-1127 (nabyty w 1955 r. u E. N. Zobniny — zbioru rodziny N. D. Starzesko)

Ilja J. RIEPIN (1844—1930)

Malarz, mistrz rysunku i akwareli, ilustrator. Zajmował się akwafortą i litografią. Portrecista, malarz scen rodzajowych oraz obrazów na tematy historyczne. Początkowe wskazówki malarskie otrzymał od I. M. Bunakowa w Czugujewie. Kształcił się w Szkole Rysunkowej OPCh (1863) u P. K. Żukowskiego i I. N. Kramskiego w Petersburgu i Akademii (1864—1871), korzystając z rad I. N. Kramskiego. Stypendysta Akademii we Włoszech i Francji (1872—1876). W 1876 r. otrzymał tytuł członka Akademii. W latach 1876—1877 mieszkał w Czugujewie i Moskwie, od 1882 r. w Petersburgu, a od 1900 r. w majątku „Penaty” (Kuskała). Odbył podróże po Rosji: Wołga (1870, 1872), Ukraina (1880), gubernia Kurska (1882), Północny Kaukaz (1888) i in. Kilkakrotnie podróżował po krajach Europy (1883, 1889, 1894, 1900 i in.). Członek Pieriedwiżników (1878—1891 i od 1897, wystawiał od 1874). Brał udział w wystawach ugrupowania „Mir Iskusstwa”. Profesor-kierownik pracowni Wyższej Szkoły Artystycznej (WChU) przy Akademii (1894—1907), rektor (1898—1899), jednocześnie wykładowca w szkole-pracowni M. K. Teniszewej w Petersburgu. Napisał szereg artykułów krytycznych na tematy sztuki, wspomnienia o współczesnych i własnej drodze twórczej. Pozostawił bogatą spuściznę epistolarną.

Autoportret, 1894, ol. pł., 90×63
obraz powstał w Neapolu. Po lewej u góry sygn. i dat.: Il. Riepin 1894
wł. Muzeum L. N. Tołstoja w Moskwie, nr inw. 523

Wasilij I. SURIKOW (1848—1916)

Malarz akwarelista, autor płócien historycznych i portretów. Studiował w Akademii w Petersburgu (1869—1875), od 1873 r. u P. P. Czysziakowa. Mieszkał i pracował w Petersburgu (1869—1876) i Mos-

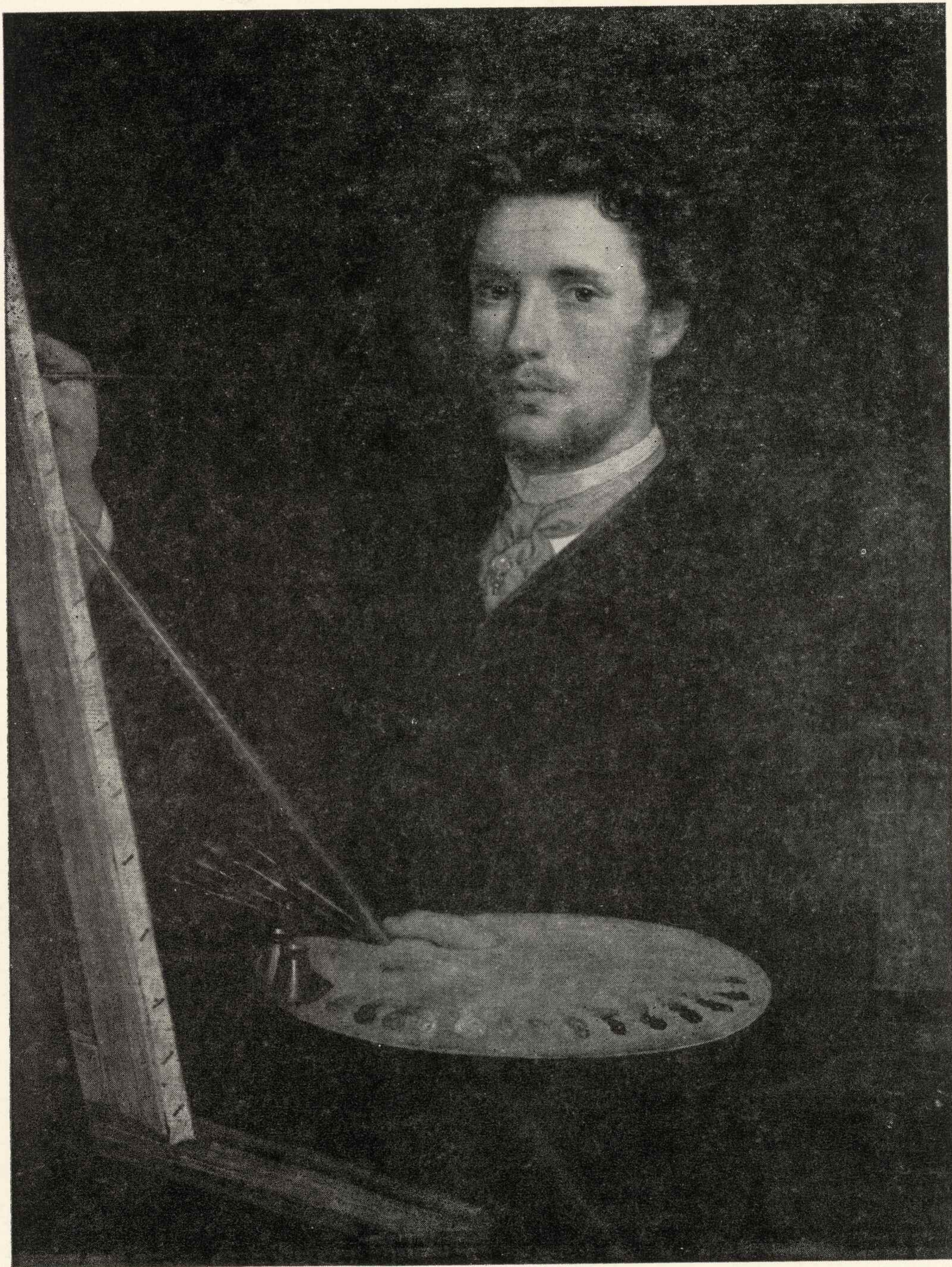
kwie. Systematycznie wyjeżdżał na Syberię. Odbył podróże nad Don (1893), nad Wołgę (1901—1903), na Krym (1913). Zwiedził Niemcy, Francję, Włochy, Austrię (1883—1884), Szwajcarię (1897), Włochy (1900), Hiszpanię (1910). Od 1881 r. — członek Pieriedwiżników (wystąpił w 1907). Uczestnik wystaw Stowarzyszenia Popierania Sztuki (1908—1915).

Autoportret, 1915, ol. pł., 91×73
po lewej u góry sygn. i dat.: W. Surikow 1915 r.
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-6667 (nabyty w 1957 r. od spadkobierców artysty)

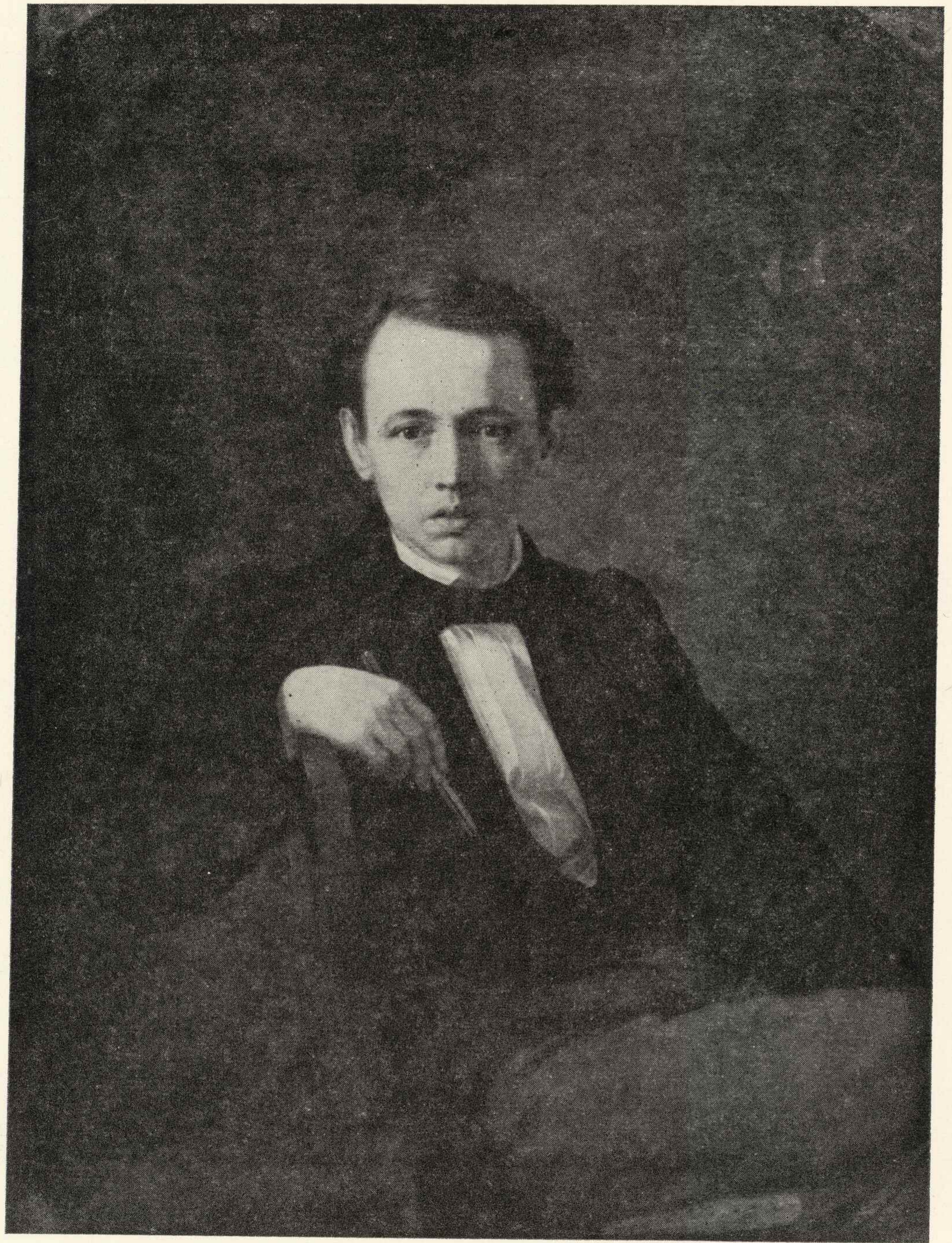
Firs S. ŻURAWLEW (1836—1931)

Malarz scen rodzajowych i religijnych, portrecista. Studiował w Akademii w Petersburgu (1855—1863), uczestnik „buntu 14”. Członek założyciel Petersburskiego Związku Artystów. Mieszkał w Petersburgu. W 1874 r. został członkiem Akademii. Należał do Towarzystwa Wystaw Dzieł Sztuki (1876—1890), od 1886 — członek MOŁCh. Wykładał w Szkole Rysunku OFCh (1866, 1871—1872).

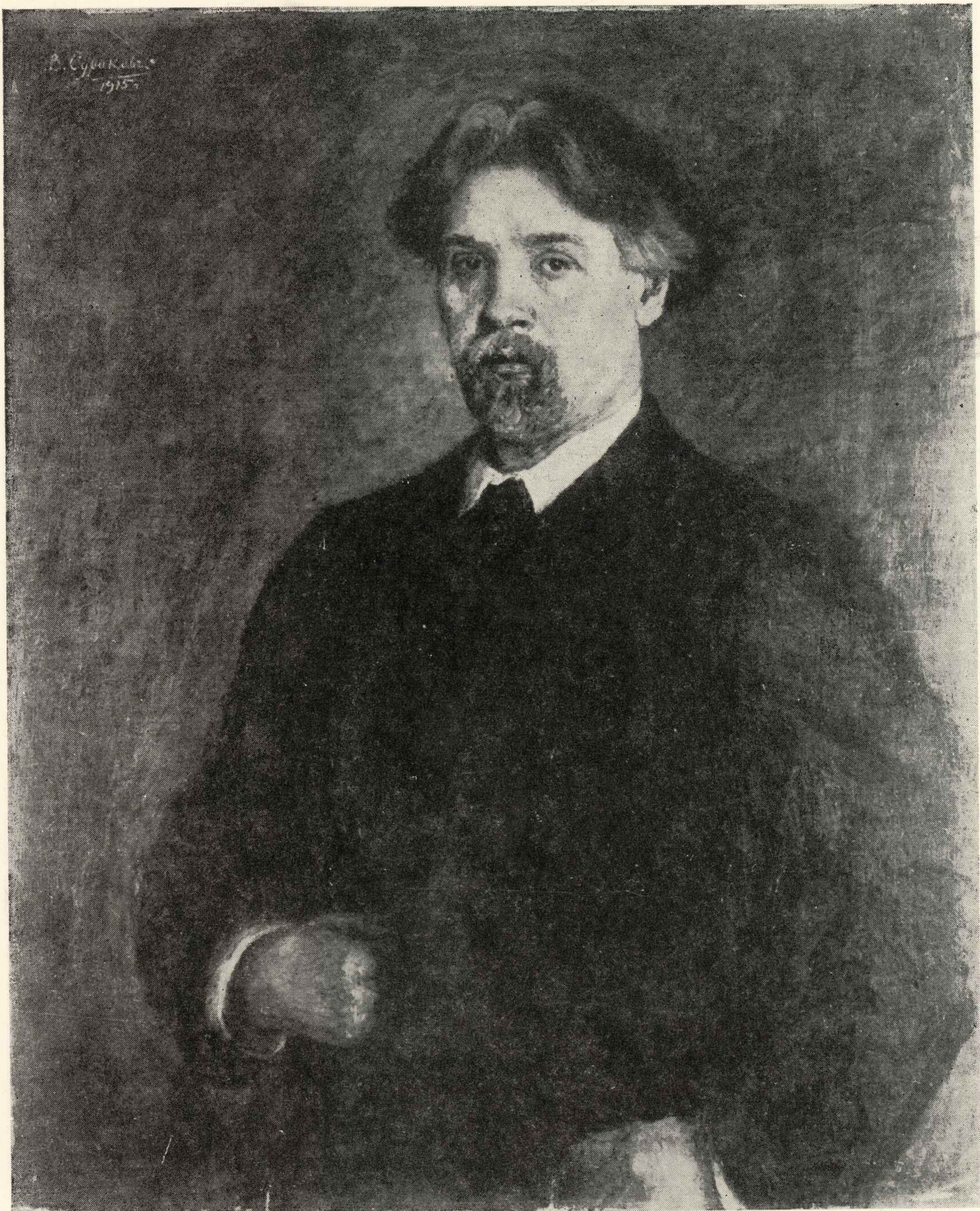
Autoportret, ol. pł., 65,3×51
z prawej u dołu sygn.: F. Żurawlew (litery F i Ż przeplecione)
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 27496 (nabyty w 1959 r.)

D. M. Bolotow
Autoportret, 1856

W. G. Pierow
Autoportret, 1851

W. I. Surikow
Autoportret, 1915

Koniec XIX - początek XX wieku

Natan I. ALTMAN (1889—1970)

Malarz, grafik, rzeźbiarz, artysta teatru. Pracował w dziedzinie portretu, pejzażu, martwej natury, zajmował się grafiką książkową. Studiował w Szkole Artystycznej w Odessie (1903—1907) na Wydziale Malarstwa u K. K. Kostandiego i G. A. Ładyżeńskiego; na Wydziale Rzeźby u Ł. D. Ioriniego. W latach 1910—1911 studiował w Paryżu w Wolnej Akademii Rosyjskiej (Akademii M. Wasilewej). Mieszkał w Winnicy, od 1912 r. w Petersburgu, a w latach 1921—1928 w Moskwie. Członek kolegium IZO Narkomprosa (1918—1921). W latach 1928—1935 pracował w Paryżu, od 1936 r. w Leningradzie. Uczestnik wystaw Towarzystwa Południoworosyjskich Artystów (Odessa 1910), Salonu Narodowego Towarzystwa Sztuk Pięknych (Paryż 1911), „Mir Iskusstwa” (1913, 1915—1916), Związku Młodzieży (1913), „0,10” (Piotrogród 1915), „Karowy Walet” (Moskwa 1916) i in. Wykładał w Państwowych Wolnych Pracowniach Artystycznych (GSChM) w Piotrogradzie (1918—1920). Napisał szereg artykułów na temat sztuki. Członek Akademii Sztuki NRD. Zasłużony artysta RFSRR.

Autoportret, 1912, ol. pł., karton, 67,8×47,5
po lewej u dołu sygn. i dat.: Natan Altman 1912
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 11884 (nabyty w 1929 r. z Muzeum Rosyjskiego)

Jurij P. ANNIENKOW (1889—1974)

Grafik, malarz, portrecista, artysta teatru i filmu. Pracował w dziedzinie ilustracji i grafiki książkowej. Studiował w Petersburgu w pracowni S. M. Seidenberga (1908—1909), Szkole-Studio J. F. Ciaglińskiego (1909—1910), Centralnej Szkole Rysunku Technicznego A. Ł. Sztiglica (1909—1911). Bawił w Paryżu u M. Denisa i F. Vallottona (1911—1912), pracował w Szwajcarii (1913). Od 1913 r. mieszkał

w Petersburgu i Moskwie, a od 1924 r. w Niemczech i Francji.

Autoportret, 1919, ol. pł., 59×43
po prawej u dołu na wmontowanej wstawce: J. Annienkow 1919
wł. Zbiory J. E. Rubinsteina w Moskwie

Lew S. BAKST (Rozenberg) (1866—1924)

Malarz, grafik, artysta teatru, autor portretów, pejzaży, kompozycji tematycznych, dekoracji i kostiumów teatralnych, szkiców unikalnych strojów obzędowych. Studiował jako wolny słuchacz w Akademii w Petersburgu (1883—1887) u P. P. Czystiakowa i K. D. Weniga, w latach 1893—1896 u A. Edel-felta w Paryżu, gdzie przebywał (z przerwami) do 1899 r. Podróżował po Niemczech, Belgii, Francji, Hiszpanii, Włoszech (1891), Afryce Płn. (1897), Grecji (1907) i in. W 1914 r. został członkiem Akademii. Mieszkał w Petersburgu, od 1909 r. w Paryżu. Jeden z organizatorów i uczestników wystaw ugrupowania „Mir Iskusstwa” (1899—1913 z przerwami), uczestniczył w wystawach Związku Plastyków Rosyjskich (SRCh) w latach 1903—1910. Wykładał w Szkole Rysunku i Malarstwa E. N. Zwancewej w Petersburgu (1906—1909). Jeden z głównych scenografów zespołu Diagilewa. Napisał szereg artykułów na tematy sztuki.

Autoportret, 1893, ol. karton, 34×21
po prawej u dołu sygn. i dat.: L. Bakst 93
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. ż-2119 (nabyty w 1928 r. z Ermitażu)

Wiktor S. BART (1887—1954)

Malarz, grafik, autor portretów, pejzaży, martwych natur i ilustracji książkowych. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1906—1911), Wyższej Szkole Artystycznej przy Akademii w Petersburgu od 1911 r. Mieszkał w Moskwie i Paryżu (1919—1936). W 1925 r. pracował nad dekoracją Pawilonu ZSRR na Międzynarodowej Wystawie w Paryżu. Uczestnik wystaw „Związku Młodzieży” (1911), „Ośli Ogon” (1912), „Tarcza” (1913), „Makowiec” (1922) oraz artystów rosyjskich za granicą. Od 1937 r. twórczość w dziedzinie grafiki, od 1951 r. projektant artystyczny pomocy naukowych.

Autoportret podwójny, ol. pł., 71×102
po lewej u dołu sygn.: W.S.Bart
wł. Okręgowego Muzeum Sztuk Pięknych w Kostromiu, nr inw. MJ-327 (nabyty w 1920 r. z Muzeum Kultury w Kostromiu)

Isaak I. BRODSKI (1884—1939)

Malarz, grafik, autor portretów, pejzaży, obrazów o tematyce historyczno-rewolucyjnej. Studiował w Szkole Artystycznej w Odessie (1896—1902) u K. K. Kostandiego i G. A. Ładyżeńskiego oraz w Wyższej Szkole Artystycznej przy Akademii w Petersburgu (1902—1908) u I. J. Riepina. Stypendysta Akademii we Francji i Włoszech (1909—1911), zwiedził Niemcy, Grecję, Hiszpanię, Anglię. Uczestnik wystaw wiosennych w Akademii (1904—1916), Związku Plastyków Rosyjskich (1907—1918), „Mir Iskusstwa” (1911), Towarzystwa Pieriedwiżników (1914, 1916), AChRR (1924—1926) i in. Wykładowca w Leninradzkim Instytucie Malarstwa, Rzeźby i Architektury Wszechrosyjskiej Akademii Sztuki w Leninradzie (1932—1939, od 1934 — dyrektor). Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR.

Autoportret z córką, 1911, ol. pł., 72×99
po prawej u dołu sygn. i dat.: I.Brodski 1911 r.
wł. Muzeum I. I. Brodskiego w Leningradzie, nr inw. Ż-172 (nabyty od rodziny artysty w 1939 r.)

Mstisław W. DOBUŻYNSKI (1875—1957)

Grafik, malarz, scenograf, ilustrator, grafik książkowy. Interesował się monumentalno-dekoracyjną sztuką. Autor pejzaży, portretów, martwych natur. Uczył się w Szkole Rysunku Towarzystwa Popierania Artystów w Petersburgu (1885—1887). Studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Petersburgu (1895—1899), uczęszczał do prywatnej szkoły-pracowni malarstwa i rysunku L. E. Dimitrijewa-Kaukaskiego. W 1899 r. wyjechał do Monachium kształcił się w szkole malarstwa A. Ashbee oraz S. Hollisy'ego. W 1901 r. wrócił do Petersburga, zajmował się akwafortą u W. W. Maté. Odbił liczne podróże po krajach Europy i Ameryki. Mieszkał i pracował w Petersburgu, a od 1924 r. za granicą (m.in. Paryż, od 1939 r. USA). Członek ugrupowania „Mir Iskusstwa” (1902—1924), Związku Plastyków Rosyjskich (1904—1909). Wykładał w Szkole Rysunku i Malarstwa E. N. Zwancewej w Petersburgu (1906—1910), szkole S. A. Gagarinej (od 1911), w Ludowej Szkole Artystycznej w Witebsku (1918—1919), Piotrogrodzkich Państwowych Wolnych Pracowniach Artystycznych — Wyższym Artystyczno-Technicznym Instytucie w Piotrogrodzie (1918—1923) oraz Artystycznej Szkole na Litwie (1929—1935).

Autoportret (szkic), koniec lat 1890 — początek 1900, ol. pł., 54×42
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-1730 (nabyty od autora w 1924 r.)

Natalia S. GONCZAROWA (1881—1962)

Malarz, grafik. Autorka obrazów rodzajowych, pejzaży, martwych natur, portretów, ilustracji książkowych, dekoracji i kostiumów teatralnych. Studiowała w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1898—1902) na kursie rzeźby u P. P. Trubeckiego. Wspólnie z M. F. Łarionowem odbywała podróże: Tyraspol, Krym (1903), Paryż (1906), środkowa Rosja (1906—1911). Mieszkała i pracowała w Moskwie, a od 1915 r. za granicą (Szwajcaria, Hiszpania, Włochy, od 1919 r. Paryż). Uczestniczyła w wystawach: „Mir Iskusstwa” (1906—1913 z przerwami, członek Stowarzyszenia od 1916 r.), „Wieszak” (1907, 1908), „Zwieno” (Kijów 1908), „Salon Izdebskiego” (Odessa 1910), dziennika „Złote Runo” (Moskwa 1908, 1909) i in. Jedną z organizatorek pierwszej wystawy „Walec Karowy” (1910—1911) i wystaw „Związku Młodzieży” (1909—1910, 1912—1913), „Ośli Ogon” (1912), „Miszeń” (1913), „Nr 4. Futuryści, łuczyści, prymitywiści” (1914) oraz wielu wystaw za granicą.

Autoportret z żółtymi liliami, 1907, ol. pł., 79,5×60,5
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 8965 (nabyty w 1927 r. od autorki)

Konstantin A. KOROWIN (1861—1939)

Malarz, autor pejzaży, portretów, martwych natur, obrazów rodzajowych, dekoracji i kostiumów teatralnych. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1875—1883) u A. K. Sawrasowa i W. D. Polenowa, w Akademii Sztuk w Petersburgu (1882). W 1905 r. został członkiem Akademii. Odbił podróże: na Kaukaz (1899) na północ Rosji (1894), do Azji Środkowej (koniec lat 1890), wielokrotnie bywał za granicą. Mieszkał w Moskwie, a od 1923 r. za granicą (od 1924 w Paryżu). Uczest-

nik wystaw Towarzystwa Pieriedwiżników (1889—1899), członek stowarzyszeń „Mir Iskusstwa”, Związku Artystów Rosyjskich (1903—1922). Wykładał w Moskwie w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury (1901—1918), Państwowych Wolnych Pracowniach Artystycznych (1918—1919).

Na łódce (Autoportret z artystką M. W. Jakunczykową), 1887 (1888?), ol. pł., 53×43
po prawej u dołu sygn.: K.Korowin
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 1501 (nabyty w 1910 r. ze zbiorów M. A. Morozowa)

Siergiej W. MALJUTIN (1859—1937)

Malarz, grafik, autor portretów, obrazów rodzajowych, dekoracji teatralnych, ilustracji książkowych, zajmował się sztuką użytkową, wykonał szereg projektów architektonicznych. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1883—1886) i J. M. Prianisznikowa, W. E. Makowskiego i E. S. Sorokina. W 1914 r. został członkiem Akademii. Mieszkał w Moskwie, pracował w posiadłości M. K. Tienisziewy w Tałaszkynie pod Smoleńskiem (1901—1903). Członek Związku Artystów Rosyjskich (od 1903 r.), Towarzystwa Pieriedwiżników (od 1915 r.), wystawiał od 1891 r., jeden z organizatorów Stowarzyszenia Artystów Rewolucyjnej Rosji (od 1922). Wykładał w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1903—1917), Państwowych Wolnych Pracowniach Artystycznych — Wyższej Artystyczno-Technicznej Uczelni (1918—1923).

Autoportret, 1901, ol. pł., 87×69
po lewej u dołu dat. i sygn.: 1901 S.Maljutin
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 1538 (nabyty w 1902 r. od autora)

Ilja I. MASZKOW (1881—1944)

Malarz, autor martwych natur, pejzaży i portretów. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1900—1909) u K. A. Korowina i W. A. Sierowa. Mieszkał i pracował w Moskwie. Odbył podróże do Niemiec, Francji, Anglii, Włoch, Hiszpanii, Turcji i Egiptu. Jeden z organizatorów ugrupowania „Walet Karowy” (od 1910), członek Stowarzyszenia „Mir Iskusstwa”, Stowarzyszenia

Artystów Rewolucyjnej Rosji (od 1924) i Towarzystwa Moskiewskich Artystów (1927—1928). Wykładał w Moskwie w swoim atelier (1902—1917) GSChE — WChUTEMASie — WChUTEINie (1918—1930). Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR.

Autoportret, 1911, ol. pł., 137×107
u dołu po środku sygn. i dat.: Ilja Maszkow 1911
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 10981 (nabyty w 1928 r. z Muzeum Kultury Malarskiej)

J. P. Annienkow
Autoportret, 1919

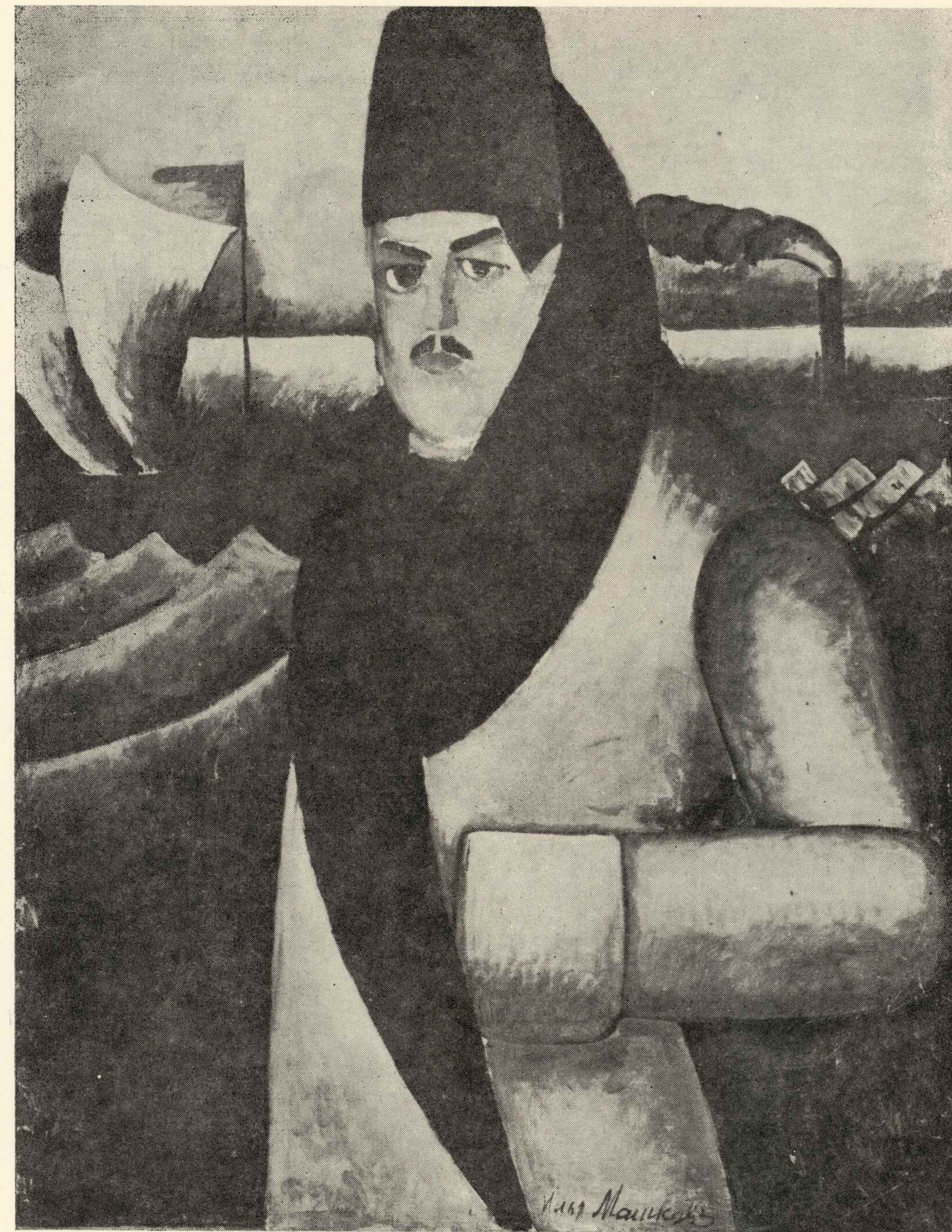
L. S. Bakst
Autoportret, 1893

I. I. Brodski
Autoportret z córką, 1911

N. S. Gonczarowa
Autoportret z żółtymi liliami, 1907

I. I. Maszkow
Autoportret, 1911

Malarstwo radzieckie

Nikołaj I. ANDRONOW (ur. 1929)

Malarz, pracuje w dziedzinie malarstwa sztalugowego i monumentalnego. Autor portretów, pejzaży, obrazów tematycznych; posługuje się techniką olejną, temperową, gwaszem, akwarelą, wykonuje mozaiki i freski. Kształcił się w Moskiewskiej Średniej Szkole Artystycznej (1943—1948) u L. I. Sołowjowa, IŻSA (1948—1952) u R. R. Frienca, MChI (1952—1954) w pracowni D. K. Moczalskiego. W latach 1954—1956 pracował w Artystyczno-Przemysłowych Pracowniach w Kujbyszewskiej Hydroelektrowni. Od 1956 r. mieszka w Moskwie. Wykładał na Wydziale Dekoracyjno-Użytkowym Instytutu Tekstylnego w Moskwie (1956—1957).

Autoportret (W pracowni), 1970, ol. pł., 68×57 po lewej u góry data: 70. Na odwrociu u dołu sygnatura-monogram, odautorski dopisek i data: A. N. (litery przeplecione). W pracowni 1970 wł. autora, Moskwa

Mariam A. ASŁAMAZJAN (ur. 1907)

Malarz pejzażysta, maluje martwe natury, obrazy rodzajowe, portrety. Uczyła się w Technikum Artystyczno-Przemysłowym w Erewaniu (1926—1929) u S. A. Arakeljana i S. M. Agadżanjan, w WChUTEIN w Moskwie (1929) u A. D. Drewina i K. N. Istomina, INPII w Leningradzie (1930—1933) u K. S. Pietrowa-Wodkina i A. I. Sawinowa oraz w tamtejszej Wyższej Szkole Sztuki (1933—1934) w pracowni A. I. Sawinowa. Mieszka i pracuje w Moskwie i Erewaniu. W latach 1950—1970 odbyła szereg podróży po krajach Europy, Azji i Afryki. Ludowa Artystka Armeńskiej SRR, laureatka nagrody im. J. Nehru i Gamal Abdel Nasera.

Ja i Jeran w zwierciadle, (Portret podwójny artystki z siostrą Jeranui), 1939, ol. pł., 118×98 wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ZS-944 (nabyty w 1973 r. od autorki)

Birute F. BAUMANIE (ur. 1922)

Malarka, autorka portretów, martwych natur, scen tematycznych i pejzaży. Studiowała w Akademii Sztuk Łotewskiej SRR w Rydze (1941—1948) u J. Liepińsza, W. Toniego i W. Purwitisa. Mieszka i pracuje w Rydze.

Autoportret z córką, 1963, ol. pł., 73×65 po prawej u dołu sygn. i dat.: B.Baumanie-63 wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ZS-819 (nabyty od autorki w 1969)

Aleksandr A. BAŻBEUK-MELIKJAN (1891—1966)

Malarz, autor obrazów rodzajowych i portretów. Studiował w Szkole Malarstwa i Rzeźby przy Kaukaskim Towarzystwie Popierania Sztuk Pięknych w Tyflisie (1904—1910) u J. M. Tatewosjana, R. O. Szmerlinga, B. A. Fogla i N. W. Sklifasowskiego, Szkole Malarstwa i Rysunku W. N. Mieszkowa w Moskwie (1910—1911), Wyższej Szkole Artystycznej przy Akademii Sztuk w Petersburgu (1911—1912). Mieszkał i pracował w Tbilisi. Wykładowca w Ludowym Studium Artystycznym M. Toidze w Tyflisie (1922—1929), Akademii Sztuki w Tbilisi (1929—1938). Zasłużony Artysta Gruzjińskiej SRR.

Autoportret, 1935, ol. pł., 49×47 na odwrociu po lewej u góry sygn. i dat.: 1935 czerwiec, A. Bażbeuk-Melikjan wł. Armeńskiej Galerii Obrazów w Erewaniu, nr inw. Z-1213/81, (nabyty w 1935 r. od autora)

Ławinija A. BAŻBEUK-MELIKJAN (ur. 1922)

Malarz, portrecista, maluje pejzaże i martwe natury. Córka artysty A. A. Bażbeuk-Melikjana. Studiowała w Szkole Artystycznej im. F. Terlemeżjana w Erewaniu (1941—1944), MChI (1944—1951) w pracowni S. W. Gierasimowa. Brała udział w pracy

zespołowej pod kierunkiem P. D. Korina przy wykonywaniu mozaikowego paneau na stacji metra „Komsomolskaja” (1951). Mieszka i pracuje w Erewaniu i Moskwie. Zwiedziła RFN (1970), Włochy (1975). Otrzymała złoty medal za portrety eksponowane na wystawie sztuki armeńskiej na WDNCh w Moskwie (1969). Za cykl portretów otrzymała dyplom Akademii Sztuki ZSRR (1973). Zasłużona Artystka Armeńskiej SRR.

Autoportret z N. Żylinską, 1965, ol. pł., 106×95 na odwrociu odautorska sygn. i dat.: Bażbeuk-Melikjan Ł. „Autoportret z N. Żylinską” 1965, 105×90 wł. Armeńskiej Galerii Obrazów w Erewaniu, nr inw. Ż-5303/13590 (nabyty w 1974 r. z Funduszu Artystycznego Armeńskiej SRR)

Dzowinar A. BIEKARJAN (ur. 1940)

Malarka akwarelistka. Pracuje w dziedzinie pejzażu, portretu, martwej natury i malarstwa tematycznego. Studiowała w IŻSA (1960—1966), ukończyła Wydział Malarstwa Monumentalnego u A. N. Mynnikowa. Mieszka w Leningradzie.

Autoportret, 1972, 1975, ol. pł., 120×85 po prawej u dołu sygn. i dat.: D. Biekarjan, 1972, 1975

wł. autorki w Leningradzie

Eduard G. BRAGOWSKI (ur. 1923)

Malarz, autor obrazów tematycznych, portretów i pejzaży. Studiował w MChI (1947—1953). Mieszka i pracuje w Moskwie. Odbywa systematycznie podróże po Związku Radzieckim: Psków, Nowogród, Ładoga, środkowe obszary ZSRR, Peresław Zaleski, Tarusa.

Moja rodzina, 1971, ol. pł., 96×118,5
wł. autora w Moskwie

Nikołaj M. CZERNYSZEW (1885—1973)

Malarz sztalugowy; autor kompozycji monumentalnych. Malował pejzaże, obrazy tematyczne, wykonywał freski ściennie. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1901—1911) u N. A. Kasatkina, A. E. Archipowa, W. A. Sirowa i K. A. Korowina, w Wyższej Szkole Artystycznej przy Akademii Sztuk w Petersburgu (1911—1915) u D. I. Kiplika i W. W. Mate. W 1910 r. odbył podróż do Paryża, uczył się w Académie Julian. Mieszkał i pracował w Moskwie. Członek ugrupowań artystycznych: „Makowiec”, OMCh, AChRR, wykładał w WChUTEMAS-WChUTEIN (1920—1930), MChI (1936—1948). Profesor. Autor książek o technologii malarstwa ściennego. Ludowy Artysta RFSRR.

Autoportret (z cebulami), 1924, ol. pł., naklejone na płycie, 70,5×50,5

na odwrociu na płycie sygn., odautorski zapis i data: N.M.Czernyszew Autoportret z cebulami Ch/m 1924 70,5×50,5

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. P.48693 (nabyty w 1977 r. od rodziny artysty)

Aleksandr A. DEJNEKA (1899—1969)

Malarz, grafik, rzeźbiarz. Autor monumentalnych obrazów tematycznych, portretów i pejzaży. Studiował w Szkole Artystycznej w Charkowie (1914—1918) u M. R. Piestrikowa, w WChUTEMASie w Moskwie (1920—1925) u W. A. Faworskiego i I. I. Niwskiego. Wyjeżdżał służbowo do USA, Francji i Włoch (1934—1935), Niemiec (1945). Mieszkał i pracował w Moskwie. Członek-założyciel OST (1924). Wiceprezes Akademii Sztuk ZSRR (1962—1965). Wykładał w Moskwie w WChUTEINie (1928—1930), Instytucie Poligraficznym (1928—1934), MChI (1934—1946 i 1957—1963), MIPIDI (1945—1953), Instytucie Architektury (1953—1957). Profesor. Bohater Pracy

Socjalistycznej, Artysta Ludowy ZSRR, członek rzeczywisty Akademii Sztuki ZSRR, laureat Nagrody Leninowskiej.

Autoportret, 1948, ol. pł., 175,2×110

wł. Galerii Malarstwa im. A. A. Dejneki w Kursku, nr inw. Ż. 1277 (nabyty w 1971 r. od Ministerstwa Kultury ZSRR)

Aleksandr D. DREWİN (1889—1938)

Malarz, autor obrazów tematycznych, pejzaży i portretów. Studiował w Miejskiej Szkole Rysunku w Rydze (1908—1913) u W. Purwita. Mieszkał i pracował w Rydze, od 1914 r. w Moskwie. Członek ugrupowań „Zielony Kwiatek” (1913 Ryga), „Walec Karowy” (1915), Towarzystwa Malarzy Moskiewskich (1925), AChR (1926), OMCh (1927—1932). Wykładał w GSChM-WChUTEINie w Moskwie (1920—1932).

Autoportret, 1923, ol. pł., 102×80

po prawej u dołu sygn. i dat.: DREWİN 23

wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. ŻB-1710 (nabyty w 1927 r. z GMF)

Władimir A. FAWORSKI (1886—1964)

Rytownik, malarz (malarstwo sztalugowe i monumentalne), rysownik, ilustrator. Uprawiał wielostronną działalność artystyczną. Studiował w Szkole Rysunku i Malarstwa K. F. Juona i J. O. Dudina w Moskwie (1903—1904) następnie w Monachium w szkole S. Hollosy'ego oraz na Wydziale Filozoficznym tamtejszego uniwersytetu (1906—1907), na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu Moskiewskiego (1907—1912). Mieszkał w Moskwie. Od 1908 r. wykonywał drzeworyty. Wykładał w WChUTEMASie (1921—1929), w Instytucie Poligraficznym (1930—1934), MChI (1934—1938), MIPIDI (1943—1948). Artysta Ludowy ZSRR, członek rze-

czywisty Akademii Sztuki ZSRR, laureat Nagrody Leninowskiej.

Autoportret (ze sztalugą), 1917, ol. karton, 60×49 po prawej u dołu sygn.: W.Faworski

wł. Muzeum Sztuk Pięknych im. A. Puszkina, nr inw. 73238 (nabyty w 1948 r. ze zbiorów P. D. Ettingera)

Artur W. FONWIZIN (1882—1973)

Malarz, grafik, ilustrator, mistrz portretu akwarelowego. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1901—1904) u W. N. Bakszejewa i w prywatnych akademiach w Monachium (1904—1906). Od 1927 r. mieszkał w Moskwie. Członek ugrupowań: „Makowiec”, OMCh, AChRR. Na początku lat trzydziestych odbył podróże do Kercza, Askanii-Nowej. Wykładał w Studium Proletkultu w Tambowie (1918—1922) i Technikum Artystycznym w Niżnym Nowgorodzie (1923). Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR.

Autoportret, 1926, ol. pł., 80×62,5

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 10606 (dar autora w 1930 r.)

Siergiej W. GIERASIMOW (1885—1964)

Malarz, grafik, autor pejzaży, portretów, obrazów rodzajowych oraz o tematyce historyczno-rewolucyjnej, pracował też w dziedzinie ilustracji książkowej. Studiował w Stroganowskiej Szkole Artystyczno-Przemysłowej w Moskwie (1901—1907) u K. A. Korowina, S. W. Iwanowa i S. W. Noakowskiego oraz w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury (1907—1912) u S. W. Iwanowa i K. A. Korowina. Mieszkał i pracował w Moskwie, i Możajsku. Zwiedził Włochy, Grecję, Turcję (1925). Podróżował po krajach Europy (lata 1950—1960). Członek ugrupowania „Salon Moskiewski” (1911), „Mir

Iskusstwa" (1921), „Makowiec" (1922—1925), OMCh (1927—1929), AChR (1930—1932). Pierwszy sekretarz Zarządu Związku Plastyków ZSRR (1958—1964). Wykładał w Szkole Artystycznej przy Drukarni I. D. Sytina (1912—1914), Państwowej Szkole Drukarskiej przy Pierwszej Wzorcowej Typografii (1918—1923), w WChUTEMASie-WChUTEINie w Moskwie (1920—1929), Instytucie Poligraficznym w Moskwie (1930—1936), MChI (1936—1950), MWChPU (1950—1964). Profesor. Artysta Ludowy ZSRR, członek rzeczywisty Akademii Sztuk ZSRR, laureat Nagrody Leninowskiej.

Autoportret, 1918, ol. pł., 82×71
po lewej u góry sygn. i dat.: S.G.1918
wł. Muzeum Malarstwa Rosyjskiego w Kijowie, nr inw. 1359 (nabyty w 1967 r. z Ministerstwa Kultury ZSRR)

Georg S. GRIGORJAN (Giotto) (1897—1976)

Malarz, grafik, pracował w dziedzinie portretu, martwej natury. Studiował w Szkole Malarstwa i Rzeźby przy Towarzystwie Popierania Sztuk Pięknych w Tbilisi u E. M. Tatewosjana (1916—1921), w WChUTEMASie (1921—1923) u L. S. Popowej w Moskwie. Mieszkał i pracował w Tbilisi, a od 1962 r. w Erewaniu. Wykładał w średnich szkołach ogólnokształcących w Tbilisi (1923—1960). Zasłużony Artysta Armeńskiej SRR.

Autoportret, 1937, ol. pł., 29,5×21,5
na odwrociu odautorski napis w jęz. ormiańskim
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. P.48663 (nabyty w 1977 r. od rodziny artysty)

Nikołaj I. GULI (ur. 1936)

Malarz, autor portretów, pejzaży i martwych natur. Studiował w Instytucie Sztuki w Tartu (1951—1956),

Instytucie Sztuki Estońskiej SRR w Tallinie (1956—1962) u I. Ch. Wyerachansu. Mieszka i pracuje w Tallinie. Od 1966 r. pracownik naukowy Muzeum Sztuki Estońskiej SRR. Wykłada w Instytucie Sztuki Estońskiej SRR w Tallinie (od 1968 r.).

Autoportret na tle pejzażu, 1972, ol. pł., 80×110
po lewej u góry sygn. i dat.: Guli 72. Na oblistwieniu na zewnątrz napis „Guli Nicolai „Maastik autoportreega 1972, oli louend” 80×110
wł. Muzeum Sztuki Estońskiej SRR w Tallinie, nr inw. M.4602 (nabyty od autora w 1972 r.)

Wiktor I. IWANOW (ur. 1924)

Malarz, rysownik, autor obrazów tematycznych i pejzaży. Studiował w MChI (1944—1950) u W. N. Jakowlewa i A. M. Gricaja. Mieszka i pracuje w Moskwie. Systematycznie wyjeżdża i maluje we wsi Krassnyj Jar w rejonie Spasskim w obwodzie Riazzańskim. Zwiedził Egipt i Syrię (1959), Rumunię (1960), Kubę i Meksyk (1961), Włochy (1965, 1972). Artysta Ludowy RFSRR, laureat Nagrody Państwowej ZSRR.

Autoportret z córką, 1972, ol. pł., 128×128
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. Ż-1284, (nabyty w 1977 r. od Ministerstwa Kultury ZSRR)

Nikołaj P. JERYSZEW (ur. 1936)

Malarz, autor obrazów tematycznych, portretów i martwych natur. Ukończył Szkołę Sztuki w Krasnodarsku (1955), MChI (1962), gdzie uczył się u A. A. Dejneki i D. D. Żylinskiego. Od 1962 r. mieszka i pracuje w Orenburgu. Odbył podróże artystyczne po Związku Radzieckim: Syberia, Uzbekistan. Zwiedził Czechosłowację.

Autoportret pod piecem, 1970, ol. pł., 70×50
po prawej u dołu sygn. i dat.: Jeryszew 70

wł. Dyrekcji Wystaw Związku Artystów ZSRR, nr inw. 2309

Konstantin F. JUON (1875—1958)

Malarz, grafik, autor pejzaży, portretów, obrazów na tematy historyczno-rewolucyjne i rodzajowe, pracował dla teatrów. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1892—1898) u K. A. Sawickiego, A. E. Archipowa, K. A. Korowina, W. A. Sierowa (1898—1900). Zwiedził Niemcy, Szwajcarię, Włochy, Francję (1899—1900). Mieszkał i pracował w Moskwie. Uczestnik wystaw: TPChW (1900), „Mir Iskusstwa" (1903, 1906) i in. Członek SRCh (1903—1923), AChRR (od 1925). Naczelny plastyk Państwowego Akademickiego Teatru Małego (1945—1947). Dyrektor Instytutu Naukowo-Badawczego Historii i Teorii Sztuk Przedstawiających Akademii Sztuki ZSRR (1956—1958). Pierwszy sekretarz Związku Plastyków ZSRR (1957—1958). Uczył malarstwa we własnej pracowni wspólnie z artystą I. O. Dudinem (1900—1917), następnie w LINŻASie (1934—1935), MChI (1952—1955). Ludowy Artysta ZSRR, członek rzeczywisty Akademii Sztuki ZSRR, laureat Nagrody Państwowej ZSRR.

Autoportret, 1953, ol. pł., 110×75
po lewej u dołu sygn.: K.Juon
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŻS-44 (nabyty w 1953 r. od autora)

Jewgienij A. KACMAN (1890—1976)

Malarz, grafik, portrecista, autor szeregu kompozycji rodzajowych. Przeważnie posługiwał się sangwiną i pastelami. Studiował w Bogoljubowskiej Szkole Rysunku w Saratowie (1903—1905) u W. W. Konowałowa, w Szkole Rysunku OPCh w Petersburgu (1906—1907) u N. K. Rericha i A. W. Szusiewa, prywatnej szkole rysunku artysty J. S. Goldblata

(1907), w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1909—1916) u N. A. Kasatkina, A. E. Archipowa, L. O. Pasternaka i K. A. Korowina. Mieszkał w Moskwie. Jeden z organizatorów AChRR, w ciągu wielu lat sekretarz Stowarzyszenia. Ludowy Artysta RFSRR, członek-korespondent Akademii Sztuki ZSRR.

Autoportret, 1924, ol. pł. naklejone na karton, 36×28
po lewej u dołu sygn. i dat. z autorskim dopiskiem: Jew Kacman 1924 Moskwa
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŻS-549 (nabyty w 1963 r. od autora)

Nikołaj G. KARACHAN (1900—1970)

Malarz, autor obrazów tematycznych, pejzaży i portretów. Studiował w Turkiestańskiej Krajowej Artystycznej Szkole-Studium w Taszkencie (1918—1921). Mieszkał i pracował w Taszkencie. Wykładał w Republikańskiej Szkole Artystycznej w Taszkencie (1925—1941). Ludowy Artysta Uzbeckiej SRR.

Autoportret na tle tkaniny, ol. karton, 50×38
wł. Muzeum Sztuki Karakałpackiej ASRR w Nukusie, nr inw. KP 116502 (nabyty w 1975 r.)

Jerwand S. KOCZAR (1899—1979)

Malarz (malarstwo sztalugowe i monumentalne), rzeźbiarz, autor portretów, martwych natur, pejzaży, kompozycji, dzieł sztuki monumentalnej i scenografii. Studiował w Szkole Malarstwa i Rzeźby O. I. Szmerlinga w Tyflisie (1915—1918) u E. M. Tatewosjana, I GSChM w Moskwie (1918—1919) u P. P. Konczalowskiego. Mieszkał w Tyflisie (1920—1922). W latach 1922—1923 odbył podróż do Turcji (Konstantynopol), do Włoch, Grecji i Szwajcarii. Pracował w Paryżu (1923—1936), od 1936 mieszkał w Erewaniu. Członek Związku Plastyków Gruziń-

skich w Tyflisie (1920—1922). Wykładał w Szkole Artystycznej (1920—1922), Erewańskim Politechnicznym Instytucie im. K. Marksa na Wydziale Architektury i jednocześnie w Instytucie Sztuki w Erewaniu (1943—1945). Profesor. Artysta Ludowy ZSRR, Laureat Nagrody Państwowej Armeńskiej SRR.

Autoportret, 1936, ol. deska, 27×88
wł. rodziny artysty w Erewaniu

Iwan A. KUDRJASZOW (1896—1970)

Malarz, grafik, artysta teatru, autor kompozycji o tematyce kosmicznej, którą zainteresował się pod wpływem osobowości K. E. Ciołkowskiego. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (od 1912), GSChM u K. S. Malewicza (1913—1919). Był jednym z organizatorów Wolnych Warsztatów Artystycznych w Orenburgu (1920—1921). Dekorował agitacyjne pociągi, pierwszy radziecki teatr, Teatr Czerwonej Armii w Orenburgu. Od 1922 r. mieszkał w Moskwie. Pracował głównie jako artysta-projektant. Członek OST (1924).

Autoportret, 1932, ol. pł., 98×69,8
u dołu sygn. i dat.: I.Kudrjaszow 1932 r., na odwrociu: „Natuszczica” szkic, po prawej u dołu podpis: I.Kudrjaszow
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ZS-966 (dar N. K. Timofiejewej wdowy po artyście w 1973 r.)

Aristarch W. LENTUŁOW (1882—1943)

Malarz, autor pejzaży, martwych natur, portretów, kompozycji tematycznych i dekoracji teatralnych. Studiował w Szkole Artystycznej im. N. D. Seliwierszowa w Penzie (1898—1900, 1905), Szkole Artystycznej w Kijowie (1900—1904) u N. K. Pimonienki, N. F. Sieliezniewa, w atelier D. N. Kardowskiego w Petersburgu (1906—1910). W 1911 r. samodzielnie

pracował w Paryżu w atelier A. Le Fauconeta. Mieszkał w Moskwie (1910). Zwiedził Francję i Włochy (1911), wielokrotnie jeździł na Krym. Jeden z organizatorów ugrupowania „Walec Karowy” (1910). Uczestnik Wystaw „Mir Iskusstwa” (1911, 1912), „Lewe Przeciaki” (1915), „Współczesne rosyjskie malarstwo” (1916), Członek AChRR (od 1926), OMCh (od 1928). Wykładał w Moskwie w GSChM-WChUTEMASie-WChUTEINie-MIII-MChI (1919—1943).

Autoportret ze skrzypcami, 1919/1920, ol. pł. 138×129,5
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. 20832 (nabyty od autora w 1934 r.)

Aleksandr A. ŁABAS (ur. 1900)

Malarz, grafik, autor kompozycji tematycznych, pejzaży i portretów. Studiował w Stroganowskiej Centralnej Szkole Artystyczno-Przemysłowej w Moskwie (1912—1917) u F. F. Fiedorowskiego, S. W. Noakowskiego i D. A. Szczerbinowskiego, prywatnych pracowniach I. I. Maszkowa i F. I. Rerberga, GSChM (1917—1919) u N. N. Konczałowskiego oraz w WChUTEMASie (1921—1924) D. P. Szterenberga. Mieszkał w Rydze (1910—1912) następnie w Moskwie. Wykonał szereg projektów scenograficznych dla teatrów moskiewskich (1924—1943). Jeden z organizatorów OST (1925—1932). Odbywał systematycznie podróże artystyczne po Związku Radzieckim: Ural, Syberia (1919—1921), Kaukaz (1924), Kaukaz Płn. (1929), Krym (lata 1930); Daleki Wschód (1935), kraje nadbałtyckie (1960—1970). Wykładał w Instytucie Sztuki w Jekaterinburgu (1920—1921), WChUTEMASie (1922—1924) Komunistycznej Akademii im. N. K. Krupskiej w Moskwie (1926).

Autoportret, 1936, ol. pł., 79—59
po prawej u dołu sygn. i dat.: A. Łabas 36, na odwrociu po prawej u dołu podpis i data: A. Łabas 36 r.

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ZS-1275 (nabyty od autora w 1977 r.)

Walentyna P. MARKOWA (1906—1941)

Malarz, autorka scen rodzajowych i portretów. Mieszkała i pracowała w Taszkencie, później w Leningradzie.

Autoportret w typie rzeźby, początek lat 1930, ol. pł., 65×52,9
wł. Państwowego Muzeum Sztuki Karakałpaskiej ASRR w Nukusie, nr inw. KWP 9272

Tatiana A. MAWRINA (LEBIEDIEWA) (ur. 1902)

Malarz, grafik, autorka portretów, pejzaży, martwych natur, kompozycji rodzajowych i opartych na motywach baśniowych, ilustracji książkowych. Studiowała w WChUTEMASie-WChUTEINie w Moskwie (1922—1929) u N. W. Siniezubowa, G. W. Fiedorowa i R. R. Falka. Mieszka i pracuje w Moskwie. Członek ugrupowania „13” (1929—1931). Laureatka Nagrody Państwowej ZSRR i nagrody im. Hansa Ch. Andersena.

Autoportret, 1937, ol. pł., 63,5×70
po lewej u dołu sygn. i dat.: TM 1937
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ZS-1042, (nabyty od autorki w 1975 r.)

Lepo J. MIKK (MIKKO) (ur. 1911)

Malarz, autor kompozycji, pejzaży, portretów. Studiował w Wyższej Szkole Artystycznej „Pallas” w Tartu (1931—1939). Mieszka i pracuje w Tallinie. Profesor. Ludowy Artysta Estońskiej SRR.

Autoportret, 1970, ol. pł., 66,2×49,1
po lewej u góry sygn. i dat.: Mikko 70

wł. Państwowego Muzeum Sztuki Estońskiej SRR w Tallinie, nr inw. 4547 (nabyty od autora w 1972 r.)

Lejli A. MUUGA (ur. 1922)

Malarz, autorka obrazów tematycznych i rodzajowych, portretów i martwych natur. Studiowała w Instytucie Artystycznym Estońskiej SRR w Tallinie (1947—1953) u A. Kongi i I. Wierachanzego. Mieszka i pracuje w Tallinie, wykłada w Instytucie Artystycznym Estońskiej SRR (od 1962). Zasłużona Artystka Estońskiej SRR.

Autoportret, 1957, ol. pł., 76,3×56
po prawej u dołu sygn. i dat.: L. Muuga 57
wł. Muzeum Sztuki Estońskiej SRR w Tallinie, nr inw. M-3338 (nabyty od autorki w 1958 r.)

Dmitrij A. NAŁBANDIAN (ur. 1906)

Malarz. Autor obrazów historyczno-rewolucyjnych i tematycznych, portretów i pejzaży. Studiował w Ludowym Artystycznym Atelier M. Toidze w Tyflisie (1922—1924) i w Akademii Sztuki w Tbilisi (1924—1929) u J. E. Lanceray i J. M. Tatewosjana. Od 1931 r. mieszka i pracuje w Moskwie i Erewaniu. Członek Gruzińskiego AChRR (1928). Odbył podróże artystyczne do Włoch (1960, 1962, 1963), Indii (1957, 1968, 1970). Bohater Pracy Socjalistycznej, Artysta Ludowy ZSRR, członek rzeczywisty Akademii Sztuki ZSRR, laureat Nagrody Państwowej ZSRR i nagrody im. J. Nehru.

Autoportret, 1932, ol. pł., 45×38
na odwrociu sygn. i odautorski napis: Nałbandian, Białomorski Kanał 360 r.
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ZS-958 (nabyty od autora w 1970 r.)

Ksenia W. NIECZYTAJŁO (ur. 1942)

Malarz, autorka obrazów rodzajowych i portretów. Studiowała w Średniej Szkole Artystycznej w Moskwie (1956—1961), MChI (1961—1967) w pracowniach A. M. Gricaja i D. D. Żylinskiego. Mieszka i pracuje w Moskwie.

Autoportret z córkami Marią i Anastazją, 1975, ol. tempera pł., 192×111

u dołu odautorski dopisek: „Autoportret z córkami Marią i Anastazją”, na odwrociu sygn. i dat. i odautorski dopisek: Ksenia Nieczytajło Autoportret z córkami Marią i Anastazją, pł. tempera olej 1975 wł. Dyrekcji Wystaw Związku Plastyków ZSRR w Moskwie

Michaił W. NIESTIEROW (1862—1942)

Malarz, autor portretów, pejzaży, obrazów na tematy historyczne i religijne. Pracował w dziedzinie malarstwa monumentalnego. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1877—1881, 1884—1886) u W. G. Pierowa, A. K. Sawrasowa i J. M. Prianisznikowa, w Akademii Sztuk w Petersburgu (1881—1884) u D. P. Czysiakowa. W 1898 r. otrzymał tytuł członka Akademii. Mieszkał w Moskwie w latach 1890—1910 w Kijowie. Zwiedził Włochy, Francję, Austrię, Niemcy, Grecję i Turcję. W połowie lat 1890 przedsięwziął podróż po starych miastach Rusi, w 1905 — po Woldze i Kamie. Członek TPChW (od 1896, wystawiał od 1889), członek-założyciel SRCh (1903). Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR. Laureat Nagrody Państwowej ZSRR.

Autoportret, 1928, ol. pł., 77×75

po prawej u góry sygn. i dat.: Mich.Niestierow. 1928 r.

wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-4343 (nabyty w 1947 r. od W. M. Titowej, córki artysty)

Jarosław S. NIKOŁAJEW (ur. 1899)

Malarz. Autor obrazów o tematyce historyczno-rewolucyjnej, portrecista. Studiował w prywatnym atelier K. Zieleniewskiego w Tomsku (1907), na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Tomsku (1920—1923) i Wschodniosyberyjskich Artystycznych Pracowniach w Irkucku (1925—1928) u I. L. Kopyłowa. Mieszkał w Irkucku, a od 1930 r. w Leningradzie. Członek AChP (1930—1932). Odbył podróże po Mongolii (1927), zwiedził Włochy (1959). Wykładał w Technikum Artystycznym w Irkucku (1928—1930). Ludowy Artysta RFSRR.

Autoportret, 1942, ol. pł., 62×48

wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-7940 (nabyty od autora w 1964 r.)

Aleksandr A. OSMIORKIN (1892—1953)

Malarz, autor pejzaży, portretów, martwych natur, obrazów tematycznych. Studiował w Szkole Artystycznej w Kijowie (1909—1911) u N. K. Pimonienki, w atelier I. I. Maszkowa w Moskwie (1912—1913). Mieszkał i pracował w Moskwie. Członek ugrupowań „Walet Karowy” (1913), „Mir Iskusstwa” (1916—1917), „Moskiewscy Malarze” (1925), „Istnienie” (1926), przewodniczący Grupy „Skrzydło” (1927), członek OMCh (1928). Wykładał w GSChM-WChUTEMASie-WChUTEINie w Moskwie (1918—1939), LINŻASie, MChI (1932—1948). Profesor.

Autoportret, połowa lat 1920, ol. pł., 62×50

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŻS-463 (nabyty od N. G. Osmiorkiny, wdowy po artyście w 1960 r.)

Kuźma S. PIETROW-WODKIN (1878—1939)

Malarz, grafik, teoretyk sztuki, autor obrazów na tematy historyczno-rewolucyjne, portretów, martwych natur, pejzaży, dekoracji teatralnych. Studio-

wał w Klasach Malarstwa i Rysunku F. E. Burowa w Samarze (1893—1895), Centralnej Szkole Rysunku Technicznego A. L. Sztiglica w Petersburgu (1895—1897), Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1897—1905) u N. A. Kasatkina, A. J. Archipowa i W. A. Sierowa; w atelier A. Aschbe w Monachium (1901) i w prywatnych akademiach w Paryżu (1905—1908). W tym czasie zwiedził Włochy, Grecję, Francję i Afrykę. Mieszkał i pracował w Leningradzie. Od 1909 r. brał udział w Salonach Dziennika „Złote Runo”. Członek ugrupowań „Mir Iskusstwa” (1911—1924). „Cztery Sztuki” (od 1925). Wykładał w Szkole Rysunku i Malarstwa E. N. Zwancewej w Petersburgu (1910—1915), PGSchUM-INPII (1918—1933). Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR.

Autoportret, 1918, ol. pł., 71×53

po lewej u dołu sygn. — monogram i dat.: KPW (litery przeplecione) 1918

wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-2400 (nabyty w 1924 r. z GMF)

Arkadij A. PŁASTOW (1893—1972)

Malarz, autor obrazów z życia wsi kolchozowej, pejzaży i portretów. Pierwsze nauki rysunku i malarstwa otrzymał w Seminarium Duchownym w Symbirsku u nauczyciela rysunków D. I. Archangielskiego (1908—1912). Był wolnym słuchaczem Pracowni Rzeźby Stroganowskiej Szkoły Artystyczno-Przemysłowej w Moskwie (1912—1914), samodzielnie zajmował się malarstwem korzystając z rad F. F. Fedorowskiego. Kontynuował studia w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1914—1917), na Wydziale Rzeźby u S. M. Wołnuchina, odwiedził pracownie malarstwa gdzie wykładali L. O. Pasternak, A. M. Korin, A. M. Wasniecowa, A. S. Stiepanow i A. J. Archipow. Mieszkał i pracował przeważnie we wsi Prislönicha w obwodzie Ulja-

nowskim i w Moskwie. Odbył podróże do Włoch i Francji (1956). Artysta Ludowy ZSRR, członek rzeczywisty Akademii Sztuki ZSRR, laureat Nagrody Leninowskiej, Nagrody Państwowej ZSRR, Nagrody Państwowej RFSRR im. I. E. Riepina (pośmiertnie).

Autoportret, lata 1930, ol. pł., 79×61

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŻS-1039 (nabyty od A. F. i A. N. Tiurinych)

Wiktor J. POPKOW (1932—1974)

Malarz, grafik, autor obrazów tematycznych, portretów i pejzaży. Studiował w Pedagogicznej Szkole Artystyczno-Graficznej w Moskwie (1848—1952), MChI (1952—1958), ukończył naukę w pracowni E. A. Kibryka. Mieszkał i pracował w Moskwie. Odbył podróże artystyczne po trasie budowy linii kolejowej Abakan-Tajszet, do Hydroelektrowni w Bracku, na ugory Kazachstanu (1959—1960), wielokrotnie przebywał w obwodzie Archangielskim (1965—1968). Zwiedził Włochy (1961), Finlandię (1962), Francję (1963), Czechosłowację i Jugosławię (1967). Laureat Nagrody Państwowej ZSRR (pośmiertnie).

Ojcowski szynel, 1972, ol. pł., 176×120

wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŻS-1301 (nabyty w 1976 r. od Związku Plastyków ZSRR)

Igor A. PCPOW (ur. 1927)

Malarz, autor obrazów rodzajowych, portretów, pejzaży, wnętrz. Studiował w Średniej Szkole Artystycznej w Moskwie (1939—1945) u W. W. Poczytałowa, A. P. Szorczeewa i P. T. Koszewej, MChI (1945—1952) w pracowni S. W. Gierasimowa. Mieszka i pracuje w Moskwie. Wielokrotnie odbywał podróże twórcze po Związku Radzieckim: północnie obszary ZSRR, Komi ASRR, Kargopol, Halicz (lata 1950—

1960). Zwiedził Włochy (1974). Zasłużony Artysta RFSRR.

W pracowni, 1968—1972, ol. pł., 130×100
wł. Dyrekcji Wystaw Związku Plastyków ZSRR w Moskwie

Georgij G. RIAŻSKI (1895—1952)

Malarz, autor portretów i kompozycji rodzajowych. Kształcił się na kursach robotniczych (1910—1915), w atelier M. W. Leblana, R. A. Baklanowa, M. M. Siewierowa (1912—1914), w pracowni A. S. Gołubki-ny (1917), GSChM (1918—1920) u K. S. Malewicza. w 1919 r. był oddelegowany jako członek „Proletkultu” do Samary, gdzie organizował „izostudio”. Mieszkał i pracował w Moskwie. Jeden z założycieli ugrupowania artystycznego NOŻ, członek AChRR. Zwiedził Włochy i Niemcy (1928—1929). Wielokrotnie odbywał podróże po Związku Radzieckim: Dnieprobudowa (1930), obwód Woroneż, Kabardyjsko-Bałkarski i Szwecja (1934), Donbas (1935—1936). Wykładał w WChUTEMASie (1929—1931), MChI (1934—1952). Profesor. Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR, członek rzeczywisty Akademii Sztuki ZSRR.

Autoportret z fajką, 1922, olej sklejką, 50,5×38,5 po prawej u góry sygn. i dat.: Riażski 1922, na odwrociu Głowa męska (szkic), węgiel
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŻS-941 (nabyty od E. P. Siemionowej w 1973 r.)

Lubow F. RIESZETNIKOWA (ur. 1943)

Scenograf, malarz, autorka portretów, martwych natur, dekoracji do przedstawień teatralnych i operowych. Studiowała w Średniej Szkole Artystycznej (1954—1961), MChI (1961—1967) u N. F. Ryndina i M. M. Kuriłki. Mieszka i pracuje w Moskwie. Systematycznie odbywa podróże po Związku Radzieckim:

Sołowki (1965), Daleki Wschód, Arktyka (1966), obwód Wołogda (1972).

W pracowni, 1973, ol. pł., 87×110
na odwrociu sygn., dat. oraz odautorski zapis: Rieszetnikowa L „W pracowni” pł., ol., 87×110, 73 r.
wł. autorki w Moskwie

Michail S. RODIONCOW (1885—1956)

Malarz, grafik, rzeźbiarz, autor pejzaży, portretów, ilustracji książkowych. Studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Moskiewskiego (1905—1908) którego nie ukończył. Początkowe wiadomości o sztuce uzyskał w atelier F. I. Rerberga i I. I. Maszkowa. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury na Wydziale Malarskim (1908—1910) u A. J. Archipowa, L. O. Pasternaka i N. A. Kasatkina, na Wydziale Rzeźby (1915—1917) u S. M. Wołnuchina. Mieszkał w Moskwie. Był członkiem ugrupowań „Makowiec”, OMCh. Wykładał w WChUTEMASie-MChI (1925—1956). Profesor.

Autoportret, 1924, ol. pł., 75×61
po lewej u dołu sygn. i dat.: MR 24
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-6945 (nabyty w 1959 r. od rodziny artysty)

Władysław W. ROŻNIEW (ur. 1941)

Malarz, autor obrazów rodzajowych, pejzaży i portretów. Studiował w Szkole Artystycznej w Kostromiu (1956—1960), MChI (1960—1966) u D. K. Moczalskiego, aspirant Instytutu. Od 1960 r. mieszka i pracuje w Moskwie. Odbył podróże artystyczne po Syberii i nad Dolną i Górną Wołgę.

Autoportret, 1975, ol. pł., 96×104
po prawej u dołu sygn. i dat. W. Rożniew 75 r.,
na odwrociu po lewej u góry, odautorski zapis i da-

ta: Rożniew W.W. 1941 r., „Autoportret” 1975 96×104 o.p.
wł. Ministerstwa Kultury ZSRR, nr inw. 81170

Aleksandr N. SAMOCHWAŁOW (1894—1971)

Malarz, grafik. Artysta teatru, autor portretów, obrazów na tematy historyczno-rewolucyjne i rodzajowe, pejzaży i ilustracji książkowych. Początkowe nauki malarstwa pobierał w bieżeckiej Realnej Szkole Malarstwa u I. M. Kostenki. Studiował w Petersburgu w WChU przy Akademii Sztuk na Wydziale Architektury (1914—1918) we WChUTEMASie (1920—1923) u D. N. Kardowskiego, A. A. Ryłowa i W. E. Sawickiego, naukę kończył w pracowni K. S. Pietrowa-Wodkina. Mieszkał i pracował w Leningradzie. Członek towarzystw: „Krag Artystów”, „Październik”. Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR.

Człowiek z szalem, 1928, tempera pł., 85×71
po prawej u góry sygn. i dat.: A.S.28, po lewej u dołu: A.
wł. Muzeum Rosyjskiego, nr inw. Ż-8867 (nabyty w 1975 r. od rodziny artysty)

Martiros S. SARJAN (1880—1972)

Malarz, rysownik, autor pejzaży, portretów, martwych natur. Wykonywał ilustracje książkowe i scenografię teatralną. Studiował w Szkole Malarstwa, Rzeźby i Architektury w Moskwie (1897—1904) u W. A. Sierowa i K. A. Korowina. W latach nauki odbywał niejednokrotnie podróże do Armenii. Zwiedził Turcję, Egipt, Iran (1910, 1911, 1913), mieszkał w Moskwie, Tyflisie (1915) a od 1921 r. w Erewaniu. W latach 1926—1928 wysłany do Paryża. Uczestniczył w wystawach: „Błękitna Róża” (1907), „Mir Iskusstwa” (1910, 1916). Członek ugrupowań SRCh, „Cztery Sztuki”. Przewodniczący Związku

Plastyków Armeńskiej SRR (1947—1951). Bohater Pracy Socjalistycznej, Artysta Ludowy ZSRR, członek rzeczywisty Akademii Sztuki ZSRR i Akademii Nauk Armeńskiej SRR. Laureat Nagrody Leninowskiej i Nagrody Państwowej ZSRR.

Autoportret, 1942, ol. pł., 100,5×73
po prawej u dołu sygn.: N.Sarjan, dopisek w jęz. ormiańskim i data 1942, na odwrociu płótna sygn., odautorski napis i data: Martiros Sarjan Autoportret 1942
wł. Armeńskiej Galerii Obrazów w Erewaniu, nr inw. Ż-2399/3510 (nabyty od autora w 1942 r.)

Irina W. SZEWANDRONOWA (ur. 1928)

Malarz, autorka obrazów rodzajowych i portretów. Studiowała w Średniej Szkole Artystycznej w Moskwie (1944—1947) u W. W. Poczytałowa i A. P. Szorczeewa, MChI (1947—1953) u G. G. Riażskiego, K. M. Maksimowa i W. G. Cypljakowa. Mieszka i pracuje w Moskwie. Odbyła podróże artystyczne po Związku Radzieckim: Ałtaj (1952—1953), Jakucja (1962), Amur (1966). Zwiedziła Włochy (1963, 1965), Polskę, Czechosłowację (1962), Norwegię (1964), Anglię (1968), Szwajcarię (1972). Zasłużona Artystka RFSRR.

Lustro. W pracowni. Autoportret, 1972, ol. pł., 100×105
po lewej u dołu sygn. i dat.: I.Szewandronowa 72 r.,
na odwrociu odautorski napis: Lustro. W pracowni
wł. Ministerstwa Kultury RFSRR, nr inw. 9266

Aleksandr W. SZEWCZENKO (1883—1948)

Malarz, grafik, autor martwych natur, pejzaży, portretów, kompozycji rodzajowych. Studiował w Moskwie w Stroganowskiej Szkole Rysunku Technicznego (1899—1907) i w Szkole Malarstwa, Rzeźby

i Architektury (1907—1909) u W. A. Sierowa i K. A. Korowina. W latach 1905—1906 odbył podróż do Paryża, gdzie pracował w pracowni E. Carrière'a, Académie Julian u E. Duneta i J. P. Lauransa (?). W 1906 r. podróżował po Anglii, Hiszpanii, Egipcie i Turcji. Mieszkał w Moskwie. W końcu lat 20-tych i na początku lat 30-tych zwiedził Kazachstan, Azerbejdżan, Gruzję. Członek ugrupowań „Mir Iskusstwa”, MChT, „Ośli Ogon”, „Makowiec”, OMCh. Założyciel ugrupowania „Cech Malarzy”. Wykładał w WChUTEMASie-WChUTEINie (1920—1928).

Autoportret, 1920—1934, ol. pł., 78×60,5
wł. Muzeum Sztuki Karakalpackiej ASRR w Nukusie, nr inw. KP-11981

Ciqa P. TERRI (ur. 1916)

Malarz, autorka pejzaży, portretów i kompozycji. Studiowała w Szkole Artystyczno-Przemysłowej w Tallinie (1930—1936) u G. Reindorfa, w Instytucie Sztuki Użytkowej w Tallinie (1943—1944) u E. Chaamera. Mieszka i pracuje w Tallinie.

Autoportret, 1956, ol. pł., 55×46
wł. Muzeum Sztuki Estońskiej SRR w Tallinie, nr inw. M.3975 (nabyty od autorki w 1967 r.)

Nadieżda A. UDALCOWA (1886—1961)

Malarka, autorka martwych natur, pejzaży, portretów, kompozycji malarskich w tym także rodzajowych, zajmowała się również sztuką użytkową. Studiowała w Szkole Rysunku i Malarstwa K. F. Juona i I. O. Dudina w Moskwie (1906—1907), u I. O. Dudina i N. P. Uljanowa, atelier Kischa ucznia S. Hollosy'ego (1909), Académie de la Palette w Paryżu (1911—1912) pod kierunkiem J. Metzingera, A. Le Fauconniera i A. Dunoyer de Segonzaca. Od 1913 r. mieszkała w Moskwie. Pracowała w Wydzia-

le Plastyki przy Moskiewskiej Radzie Miejskiej, Moskiewskim Proletkulcie, Ogólnorosyjskim Kolegium do Spraw Plastyki Narodowego Komisariatu. Odbyła liczne podróże: w okręgu Moskiewskim, na Ural, do Ałtaju i Armenii. Brała udział w wystawach „Walet Karowy” (1914—1916), „Lewe Przeciuki” (1915), „Tramwaj W” (1915), „0.10” (1915/16), „Magazyn” (1916), „Mir Iskusstwa” (1921—1922), „Moskiewscy Malarze” (1925), OMCh (1928), „13” (1913) i in. Wykładała w I GSChM w Moskwie (1918), na Wydziale Malarskim i Tekstylnym WChUTEMAS-WChUTEIN (1921—1930), w Tekstylnym Instytucie w Moskwie (1930—1932), Instytucie Poligraficznym w Moskwie (1932—1934).

Autoportret, 1923, ol. pł., 99×78
na odwrociu u góry po lewej sygn. i dat.: N.Udal-cowa 1923
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. p.48686, (nabyty w 1977 r. od A. A. Drewina, syna artystki)

Piotr W. WILJAMS 1902—1947)

Artysta teatru, malarz, grafik. Pracował w dziedzinie portretu i malarstwa tematycznego. Studiował w Moskwie w Szkole Malarstwa i Rysunku W. N. Mieszkowa (od 1909), GSChM-WChUTEMASie (1919—1924), u K. A. Korowina, P. P. Konczałowski, A. W. Kuprina, I. I. Maszkowa, D. P. Szterenberga i R. R. Falka. W 1928 r. zwiedził Francję, Niemcy i Włochy. Mieszkał w Moskwie. Członek OST (1925—1930). Wykładał w MIPIDI (1946—1947). Profesor. Zasłużony Działacz Sztuki RFSRR, laureat Nagród Państwowych ZSRR.

Człowiek w łódce, 1926, ol. pł., 169,5×121
po prawej u dołu sygn.-monogram i dat.: PW 19 6/XII 26
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ZS-846 (nabyty od A. S. Amchanickiej w 1971 r.)

Aleksandr N. WOŁKOW (1888—1957)

Malarz, rysownik, autor portretów i kompozycji. Studiował na Oddziale Przyrodniczym Wydziału Matematyczno-Fizycznego Uniwersytetu w Petersburgu (1906—1908). Od 1907 r. uczęszczał do prywatnego studia artystycznego D. I. Bartnikiera. Kształcił się w Wyższej Szkole Artystycznej przy Akademii w Petersburgu (1908—1910) u W. J. Makowskiego, w Szkole Rysunku, Malarstwa i Rzeźby M. D. Bernsteina i L. W. Sherwooda (1910—1912) u N. K. Rericha, I. J. Bilibina, L. W. Sherwooda. Studiował w Szkole Sztuki w Kijowie (1912—1916) u F. G. Kriczewskiego i W. K. Menka. Od 1916 r. mieszkał i pracował w Taszkencie. Pierwszy dyrektor Muzeum Sztuki Środkowej Azji (1919), dyrektor teatru Proletkultu (1922), Członek AChP (od 1927), Stowarzyszenia „Artyści Nowego Wschodu” (od 1928), Taszkenckiego Zjednoczenia Artystów ARIZO (1930), był organizatorem „brygady Wołkowa” jednoczącej wielu malarzy Uzbekistanu. Uczył grafiki w licznych szkołach ludowych w Taszkencie (1916—1917). Był kierownikiem pracowni Turkiestańskiej Ludowej Szkoły Malarstwa i Rzeźby (1919—1922), wykładał na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Turkiestańskiego w Taszkencie, Wyższej Krajowej Turkiestańskiej Artystycznej Szkole (1921—1922), Technikum Artystycznym (1929—1941) i Taszkenckiej Szkole Artystycznej (1944—1946). Artysta Ludowy Uzbeckiej SRR.

Autoportret w czerwieni (z paletą na tle pejzażu), 1936, ol. sklejka, 104×69
po prawej u góry sygn. i dat.: A. Wołkow Autoportret 1936
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. P. 48662 (nabyty od synów artysty w 1977 r.)

Uldis J. ZEMZARIS (ur. 1928)

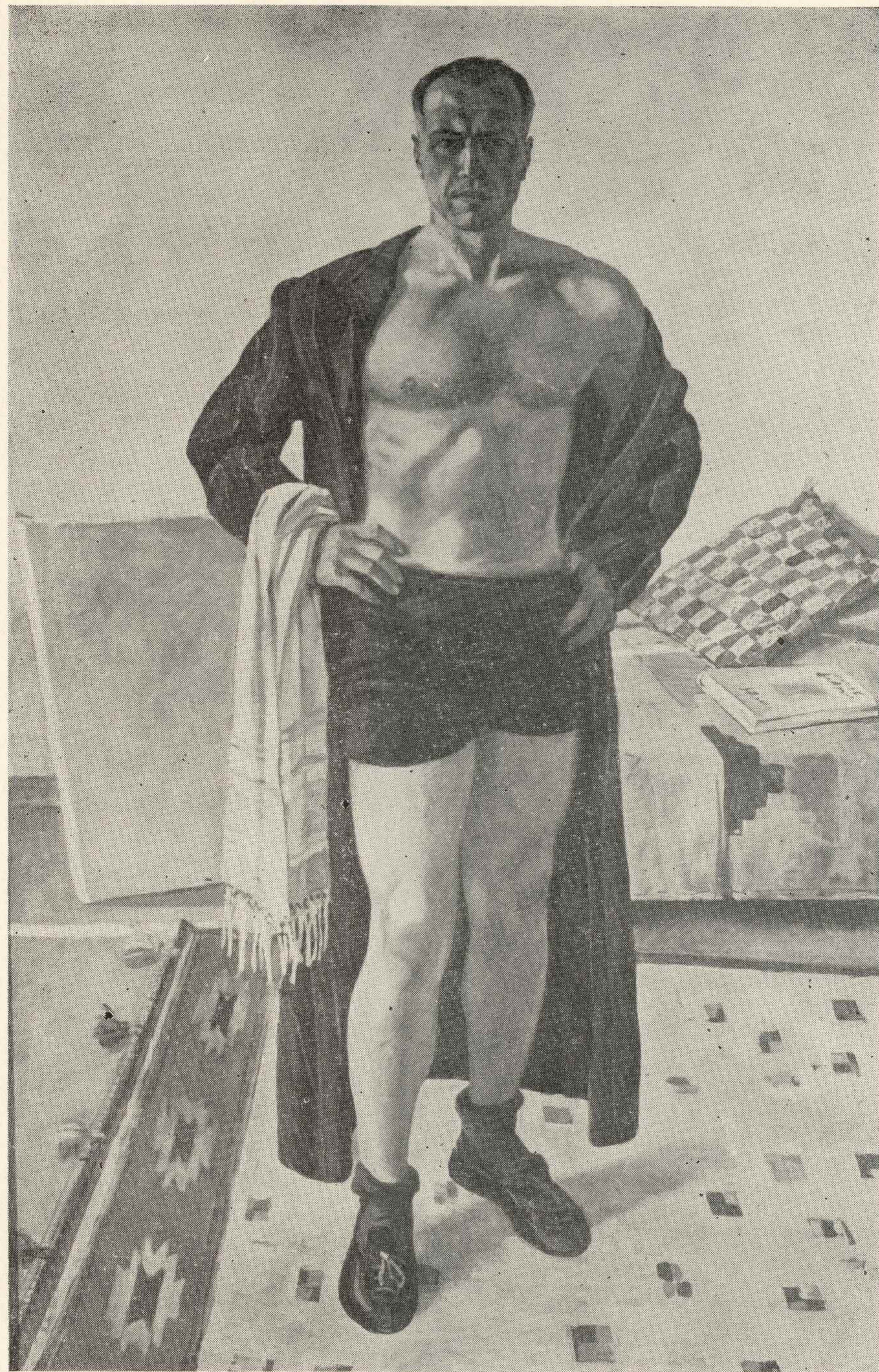
Malarz, wykonuje przeważnie portrety. Ukończył Średnią Szkołę Artystyczną im. J. Rosentala, studiował w Akademii Sztuki Łotewskiej SRR (1949—1955) u K. E. Mjesnjeksa. Mieszka w Rydze. Zasłużony Działacz Sztuki Łotewskiej SRR.

Autoportret z córką, 1973, ol. pł., 108×69
po prawej u dołu sygn. i dat.: UZ 72
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŽS-1247 (nabyty od autora w 1977 r.)

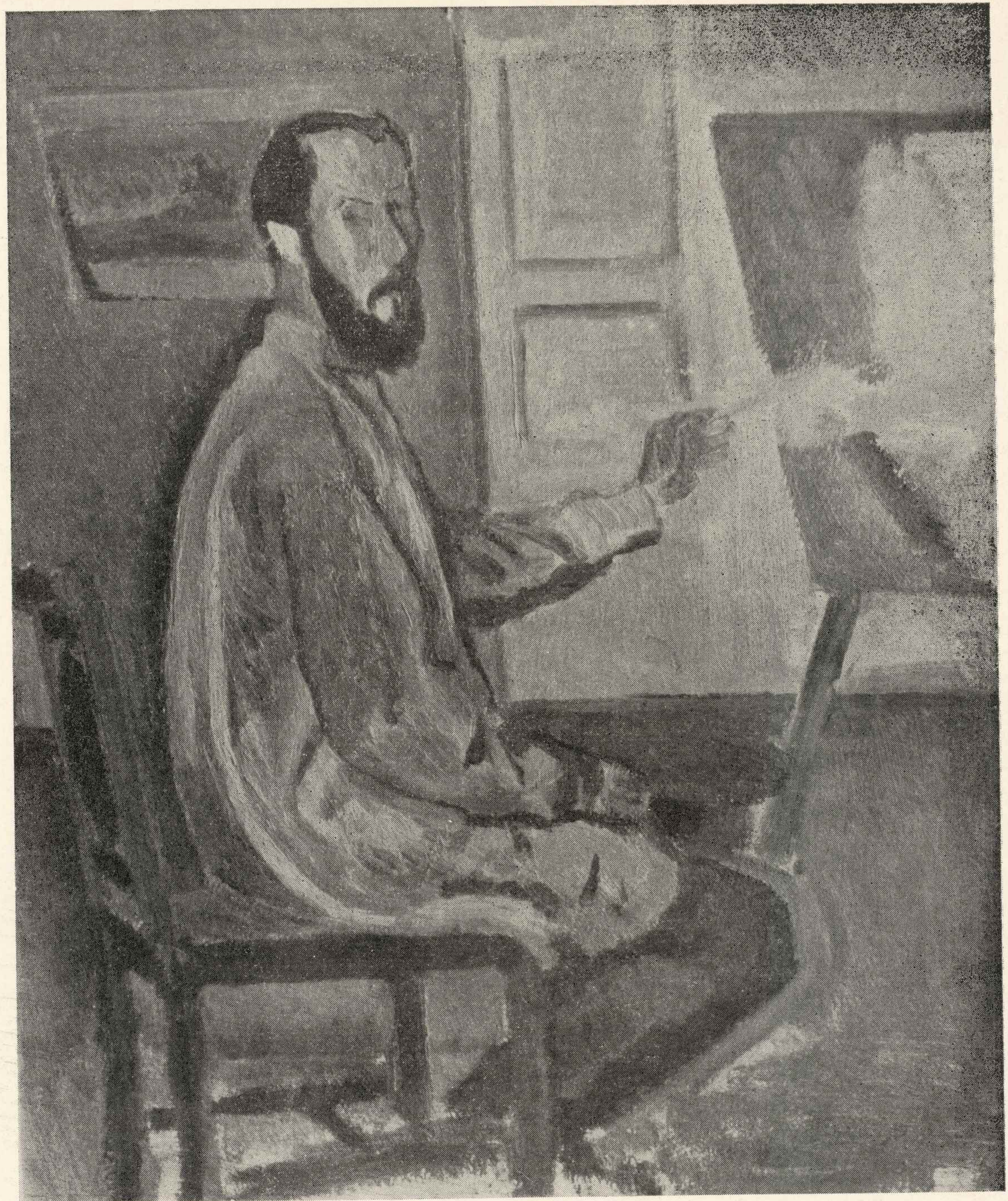
Jekatierina S. ZIERNOWA (ur. 1900)

Twórczość w dziedzinie malarstwa monumentalnego, grafiki, panneaux dekoracyjnych, mozaiki, wystawiennictwa i architektury wnętrz w Moskwie, innych miastach ZSRR i za granicą. Uprawia sztalugowe malarstwo tematyczne i portret. Studiowała w atelier F. I. Rerberga w Moskwie (1915—1918), w GSChM-WChUTEMASie (1919—1924) u I. I. Maszkowa, A. W. Szewczenki i D. P. Szternberga. Mieszka w Moskwie. Jest członkiem OST. W latach 1921—1931 pracowała w dziedzinie ilustracji książkowej, prasowej oraz plakatu politycznego i instruktażowego. Wykonała (wspólnie z J. I. Pimienowem) szereg dekoracji teatralnych (1947—1948). Odbyła podróże artystyczne po Związku Radzieckim: Kazachstan (1942), Sewastopol (1946), Dagestańska ASRR, Magnitogorsk, Kiszyniów (1960—1970). Wykładała w MIPIDI (1945—1953), Instytucie Tekstylnym w Moskwie na Wydziale Sztuki Użytkowej (1953—1972). Zasłużona Artystka RFSRR.

Autoportret, 1924, ol. pł., 105×73
po prawej u dołu sygn.: J.Ziernowa 1924 r. Autoportret
wł. Galerii Tretiakowskiej, nr inw. ŽS-860 (podarowany przez autorkę w 1970 r.)

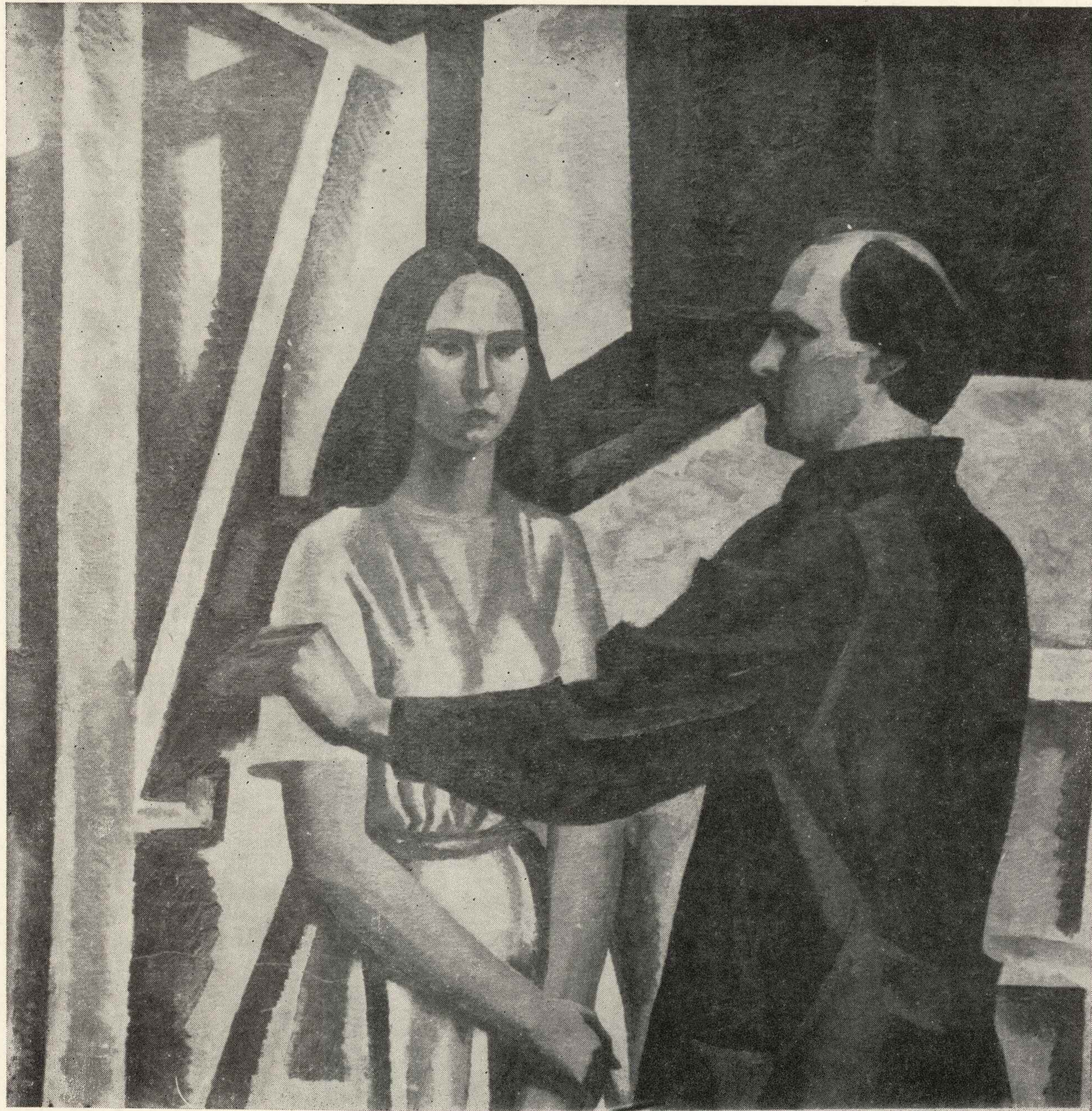

A. A. Dejneka
Autoportret, 1948

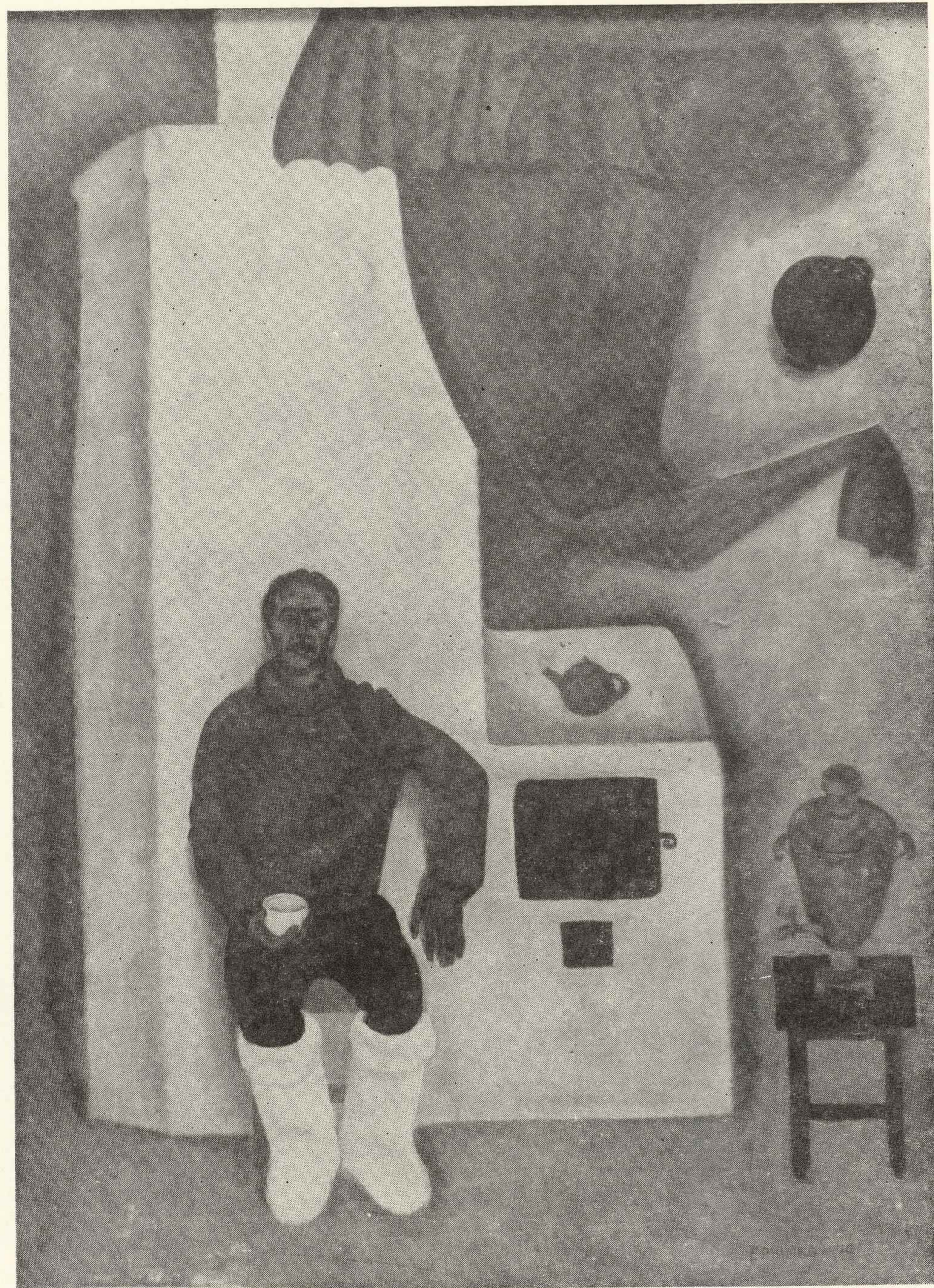

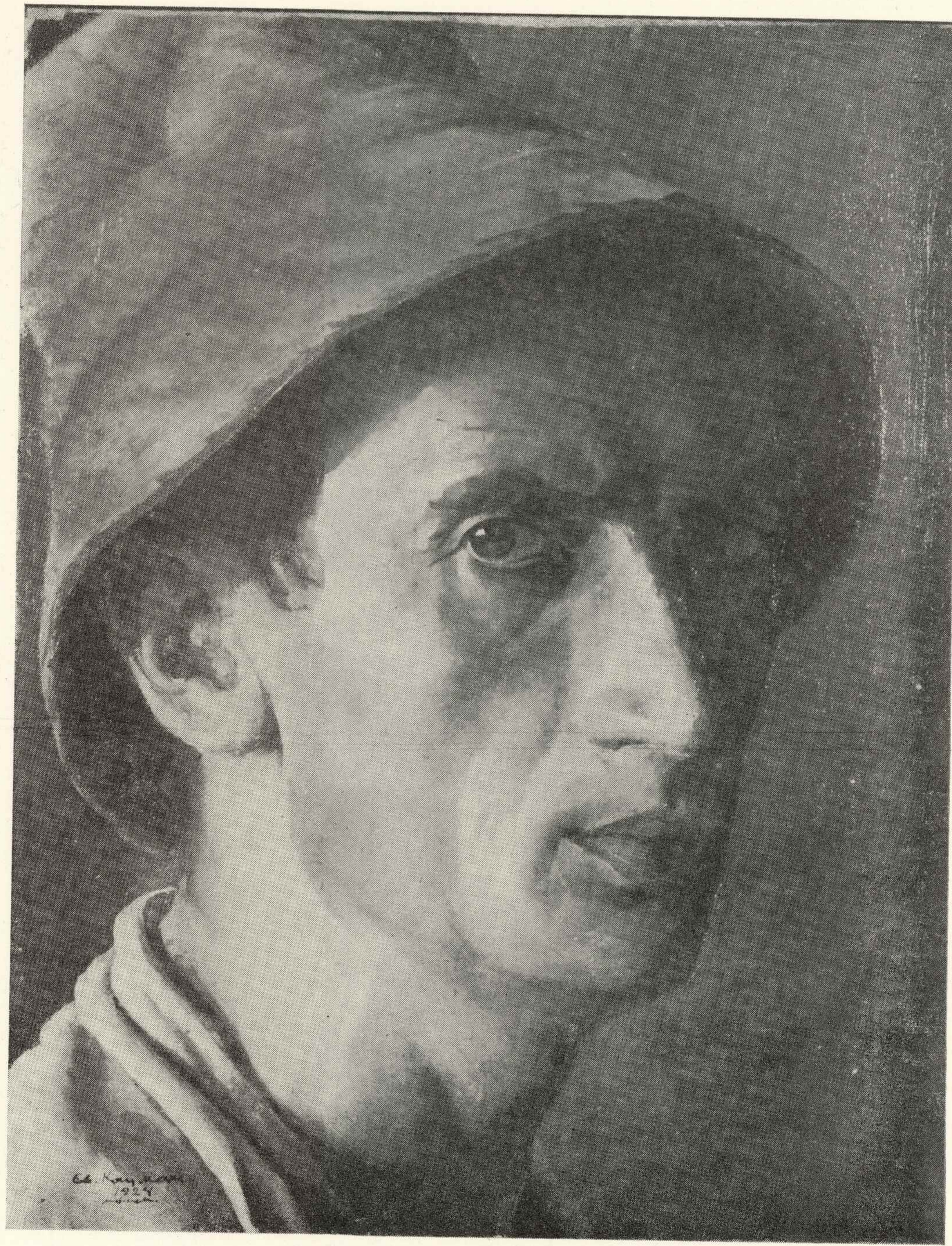
W. A. Faworski
Autoportret
(ze sztalugą), 1917

W. I. Iwanow
Autoportret z córką, 1972

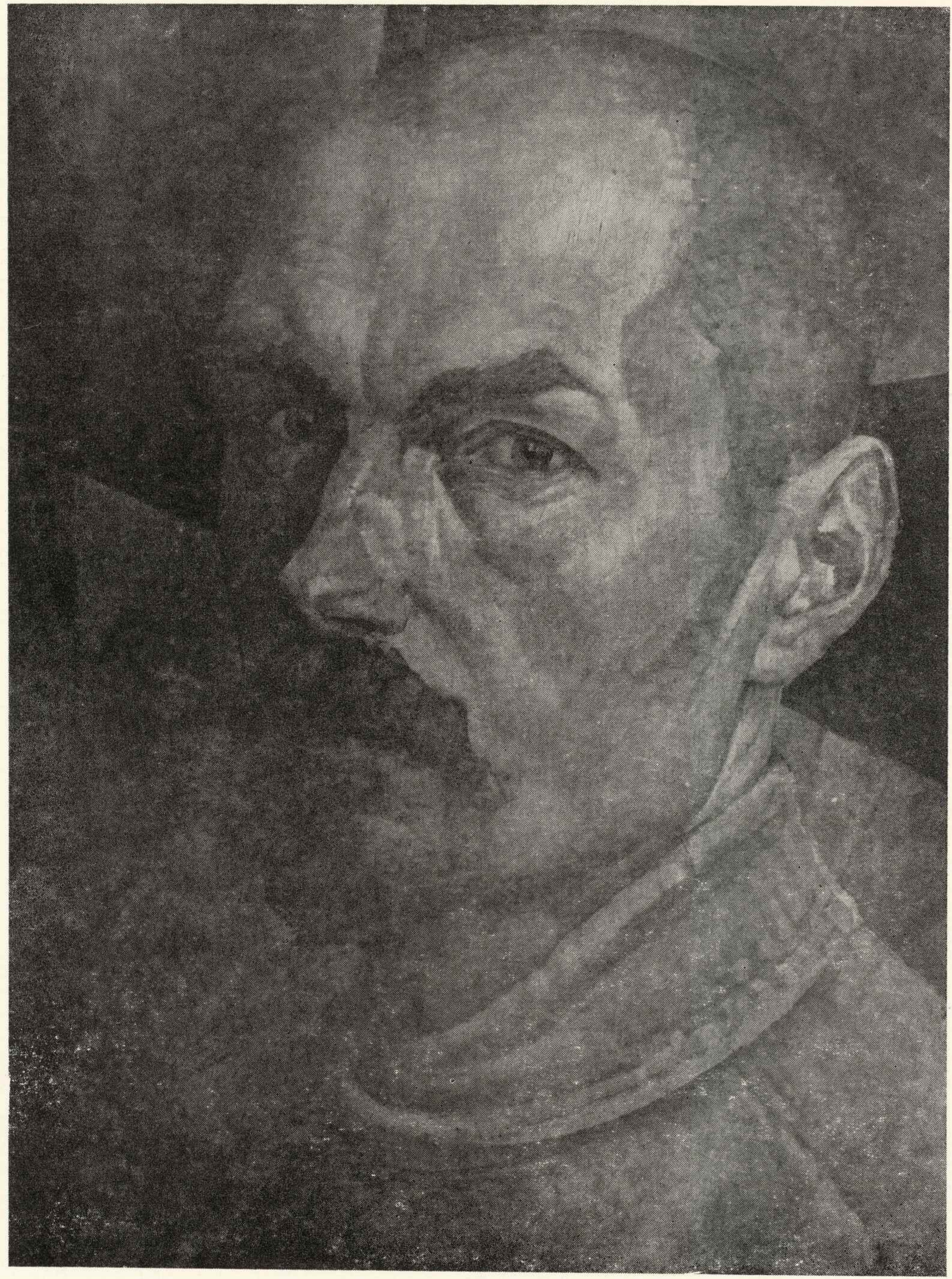

N. P. Jeryszew
Autoportret (pod piecem), 1970

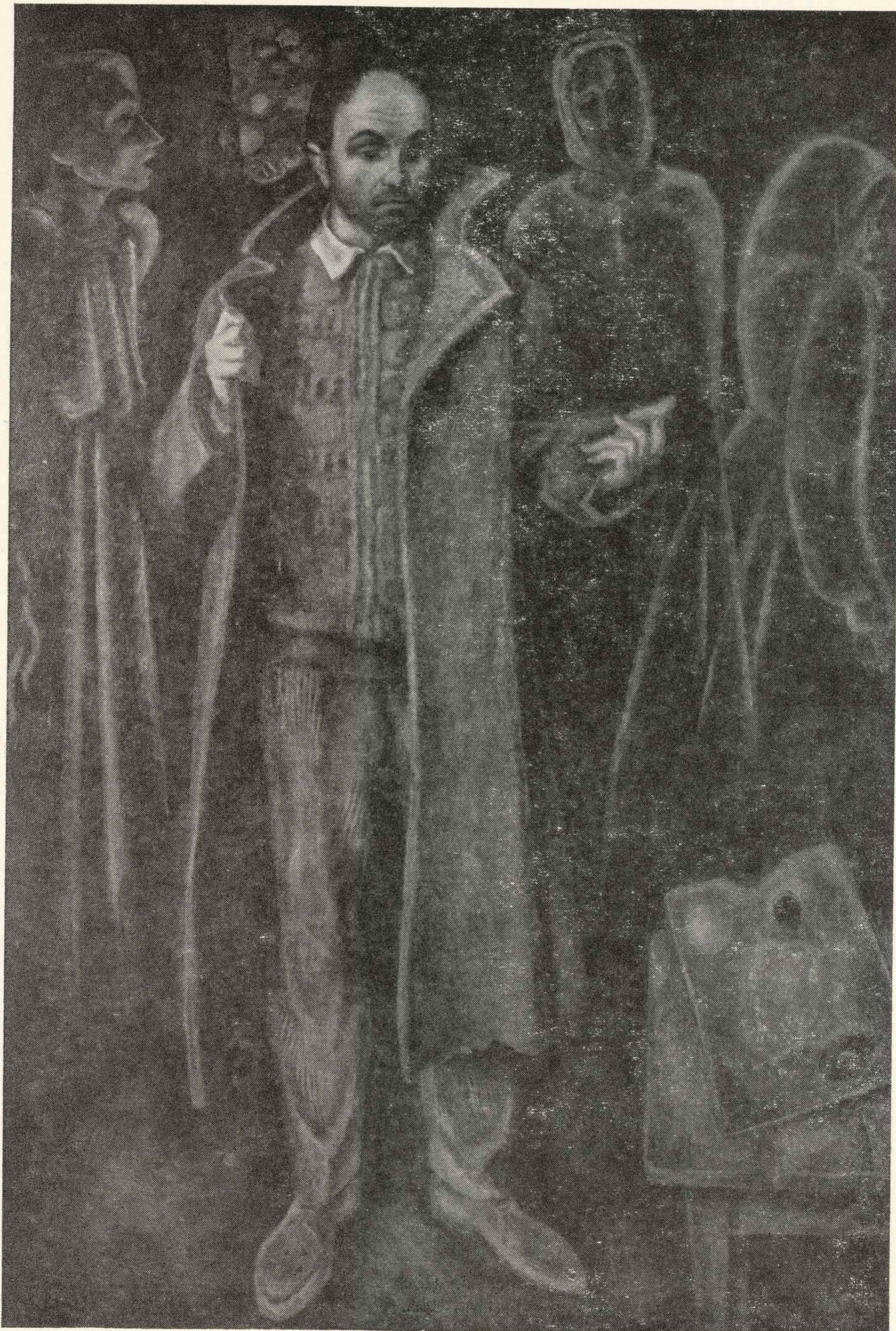

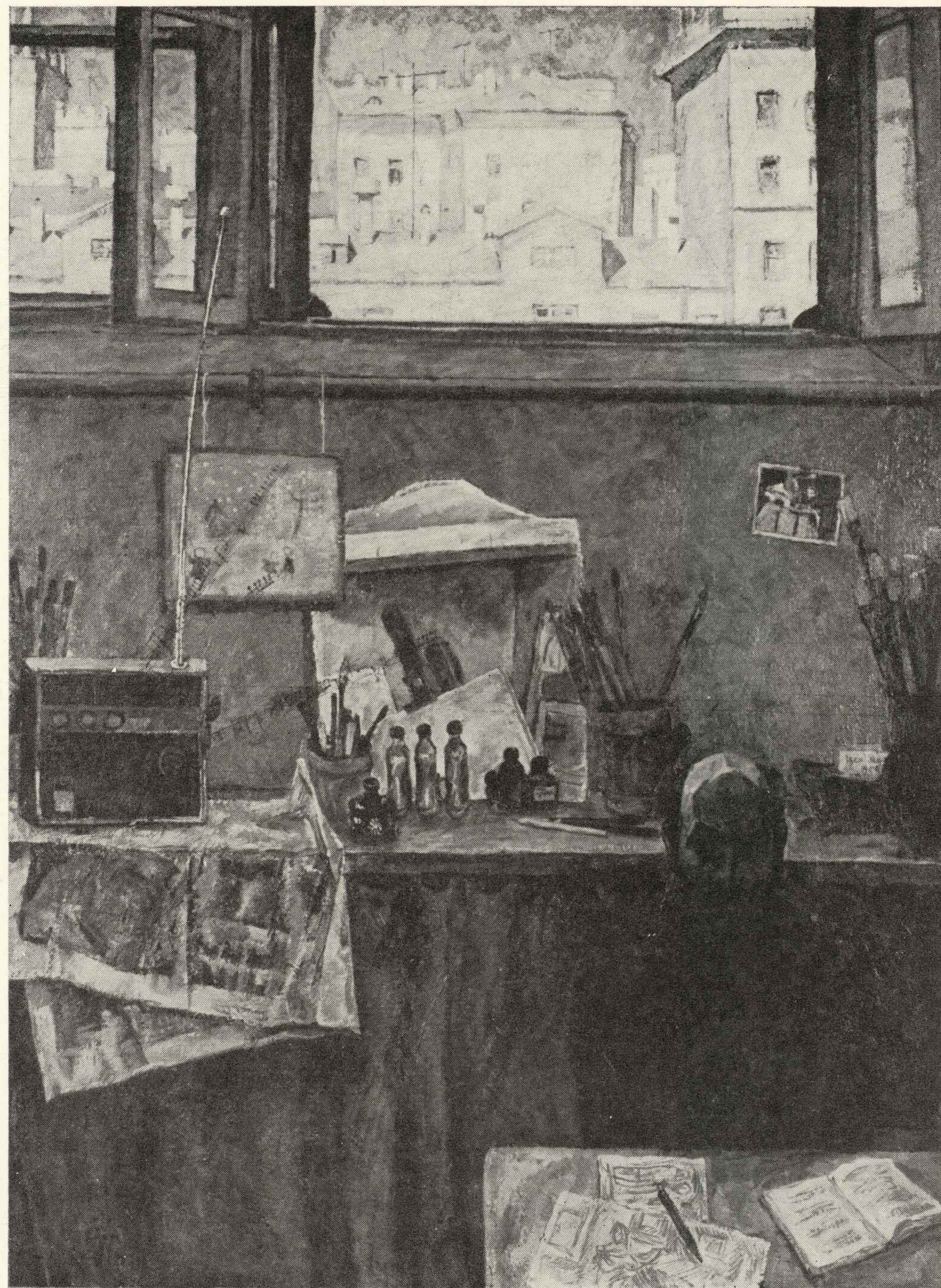
E. A. Kacman
Autoportret, 1924

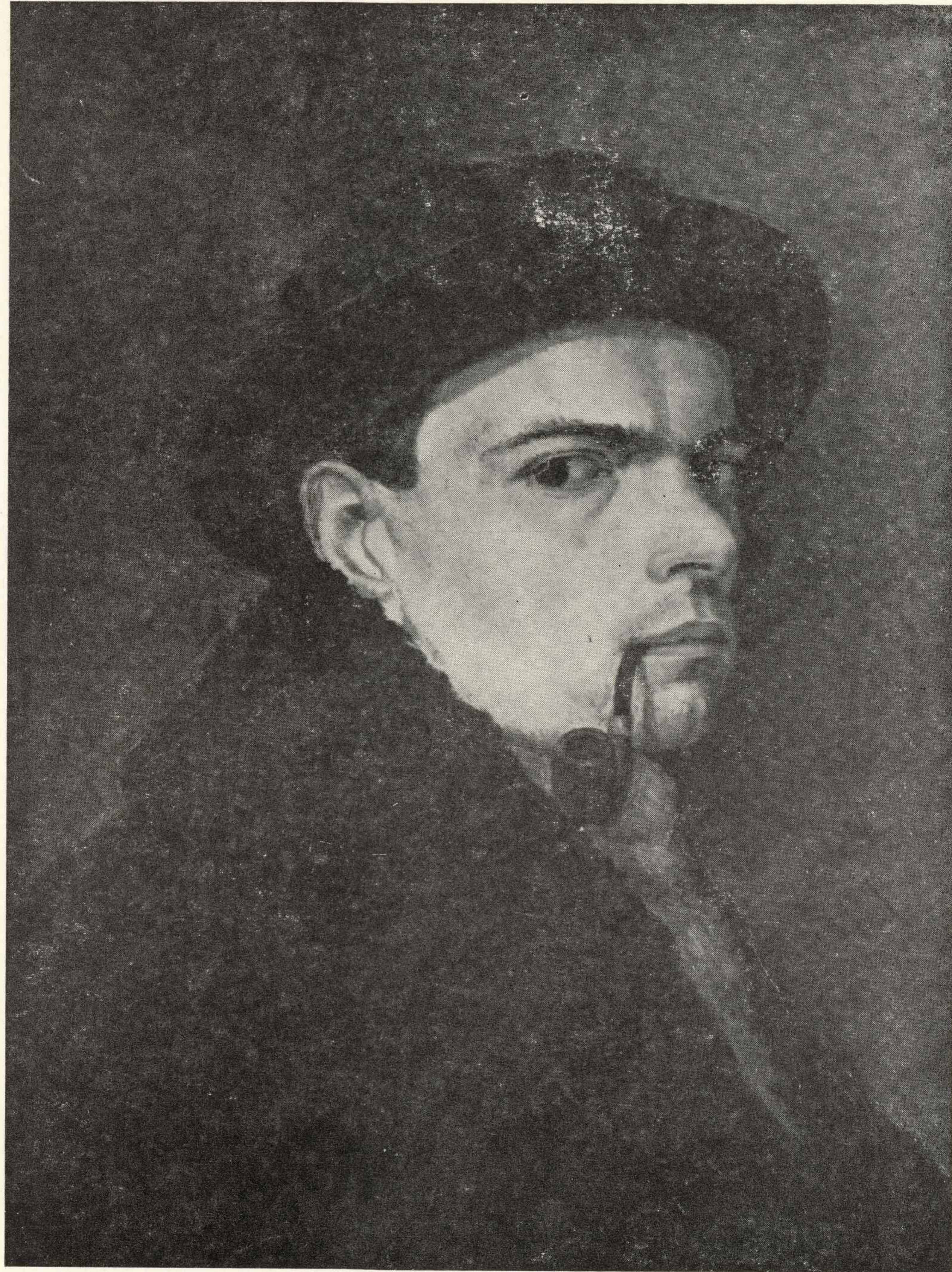
K. S. Pietrow-Wodkin
Autoportret, 1918

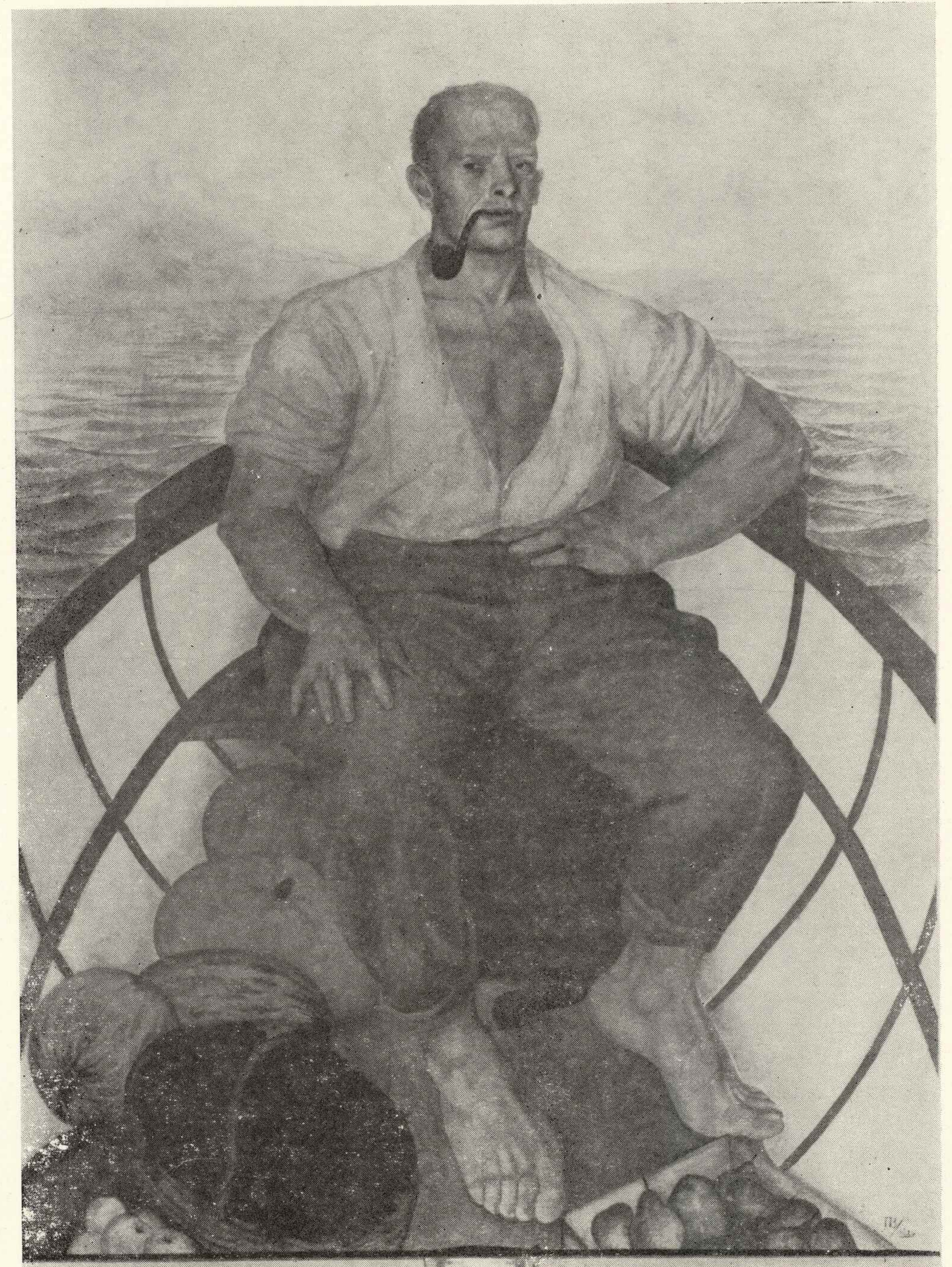
W. J. Popkow
Ojcowski szynel, 1972

I. A. Popow
W pracowni, 1968—1972

G. G. Riański
Autoportret z fajką, 1922

P. W. Wiljams
Człowiek w łódce, 1926

U. E. Zemzaris
Autoportret z córką, 1973

J. S. Ziernowa
Autoportret, 1924

WYKAZ SKRÓTÓW

STOSOWANYCH W TEKŚCIE

X AChR	— Stowarzyszenie Artystów Rewolucyjnych	PGSChUM	— Piotrogrodzkie Państwowe Wolne Pracownie Nauczania Artystycznego
X AChRR	— Stowarzyszenie Artystów Rewolucyjnej Rosji	SCh	— Związek Plastyków
X GMF	— Państwowy Fundusz Muzealny	SRCh	— Związek Plastyków Rosyjskich
X GSChM	— Państwowe Wolne Pracownie Artystyczne	TPChW	— Towarzystwo Objazdowych Wystaw Artystycznych (Pieriedwiżnicy)
X INPII	— Instytut Proletariackich Sztuk Plastycznych	WChPU	— Wyższa Szkoła Artystyczno-Przemysłowa im. W. I. Muchiny w Leningradzie
IŻSA	— 1933—1944 — Instytut Malarstwa, Rzeźby i Architektury Wszechrosyjskiej Akademii Sztuk. 1944—1947 — Instytut Malarstwa, Rzeźby i Architektury im. I. E. Riepina Wszechrosyjskiej Akademii Sztuk. Od 1947 — Instytut Malarstwa, Rzeźby i Architektury im. I. E. Riepina Akademii Sztuk ZSRR w Leningradzie	WChU	— Wyższa Szkoła Artystyczna
LINŻAS	— Leningradzki Instytut Malarstwa, Rzeźby i Architektury	WChUTEIN	— Wyższy Instytut Artystyczno-Techniczny
MChI	— 1930—1939 Moskiewski Instytut Sztuk Plastycznych. 1940—1947 Moskiewski Państwowy Instytut Artystyczny. 1947—1948 Moskiewski Państwowy Instytut Artystyczny Akademii Sztuk ZSRR. 1948 Moskiewski Państwowy Instytut Artystyczny im. W. I. Surikowa Akademii Sztuk ZSRR.	WChUTEMAS	— Wyższe Pracownie Artystyczno-Techniczne
MWChPU	— Moskiewska Wyższa Szkoła Artystyczno-Przemysłowa (dawniej Stroganowska).	WPChK	— Wszechzwiązkowy Przemysłowo-Artystyczny Kombinat Ministerstwa Kultury ZSRR im. E. W. Wuczeticza
MGU	— Moskiewski Państwowy Uniwersytet im. M. W. Łomonosowa		
MIPIDI	— Moskiewski Instytut Sztuk Plastycznych i Użytkowych		
MOŁCh	— Moskiewskie Stowarzyszenie Miłośników Sztuki		
NOŻ	— Nowe Stowarzyszenie Malarzy		
OMCh	— Stowarzyszenie Moskiewskich Plastyków		
OPCh	— Stowarzyszenie Popierania Plastyków. Od 1882 — Stowarzyszenie Popierania Sztuk		
OST	— Stowarzyszenie Malarzy Sztalugowych		

Komisarz wystawy: Ida Hofman

Projekt ekspozycji: Witold Janowski

Projekt plakatu i opracowanie graficzne katalogu:

Zenon Januszewski

Tłumaczenie tekstów:

Helena Szustakowska

Redakcja:

Barbara Mitschein i Maria Matusińska

Redakcja techniczna:

Mirosław Winiarek

Wydawca:

Centralne Biuro Wystaw Artystycznych

cena: 40,— zł.

WDA — Zakład Typogr. Zam. 4062. Nakł. 800. C-83.

